

Aluehallintovirasto

Etsivä nuorisotyö 2017

Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kyselyn tulokset

Ruth Bamming
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Jaana Walldén
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Opetus- ja kulttuuritoimen vastuualue

49/2018

Aluehallintovirastojen julkaisuja
Publikationer från Regionförvaltningsverket

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto

Opetus- ja kulttuuritoimen vastuualue

Etsivä nuorisotyö 2017 - Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kyselyn tulokset

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Ruth Bamming

Opetus- ja kulttuuriministeriö, Jaana Walldén

Aluehallintovirastojen julkaisuja 49/2018

ISSN 2343-3132 (verkkojulkaisu)

ISBN 978-952-5935-36-3 (verkkojulkaisu)

Vaasa 2018

Tekijät Ruth Bamming Jaana Walldén		Julkaisuaika 2018	
		Toimeksiantaja(t) Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto	
		Toimielimen asettamispäivä	
Julkaisun nimi Etsivä nuorisotyö 2017 - Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kyselyn tulokset			
Tiivistelmä Etsivän nuorisotyön 2017 raportti on kooste opetus- ja kulttuuriministeriön valtakunnallisesta etsivän nuorisotyön kyselystä vuodelta 2017. Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivän nuorisotyön ensisijaisena tehtävänä on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin. Kyselyssä kootaan tietokokonaisuus, joka sisältää etsivän nuorisotyön asiakastilastot, työntekijätilastot ja tiedot organisaatioista. Yleensä ensi askel nuorten ja etsivän nuorisotekijän yhteistyössä on nuoren suora yhteydenotto tai yhteydenottopyynnön yhteistyö- tai palveluverkostossa. Etsivät nuorisotyöntekijät olivat yhteydessä 26 420 nuoreen vuonna 2017. Yhteistyö ei aina jatku yhteydenoton tai yhteydenotonpyynnön jälkeen. Viime vuonna 626 etsivää nuorisotyöntekijää tavoitti noin 18 238 nuorta. Tavoitetuilla nuorilla tarkoitetaan tässä raportissa niitä nuoria, joiden kanssa etsivä nuorisotyöntekijä on käynyt keskustelua henkilökohtaisella tasolla, esimerkiksi selvittänyt nuoren kanssa hänen elämäntilannettaan ja tuen tarpeitaan. Etsivän nuorisotyön tavoittamien nuorten määrä on kasvanut vuodesta 2010 lähtien, ja sen rooli nuorten palvelujärjestelmässä on vahvistunut. Vuonna 2017 tavoitettujen määrä oli hieman pienempi kuin edellisellä vuonna. Etsivän nuorisotyön piirissä on enemmän miehiä kuin naisia. Yhä suurempi osuus nuorista oli ottanut suoraan (osa kavereiden tai sukulaisten avulla) yhteyttä etsiviin nuorisotyöntekijöihin. Suurin osa tavoitetuista nuorista (56 %) on suorittanut vain peruskoulun. Etsivät nuorisotyöntekijät antavat erityisesti tukea nuorille, jotka ovat keskeyttäneet ammatillisen peruskoulutuksen (25 %).			
Asiasanat etsivä nuorisotyö, nuorisotyö, nuorisio, nuorisopolitiikka,			
ISSN (painettu) -	ISBN (painettu) -	ISSN (verkkojulkaisu) 2343-3132	ISBN (verkkojulkaisu) 978-952-5935-36-3
Kokonaissivumäärä 39		Kieli suomi	Hinta -
Julkaisija Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto		Paino -	

Sammanställd av Ruth Bamming Jaana Walldén	Utgivningsdatum 2018		
	Uppdragsgivare Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland		
	Datum för tillsättandet av organet		
Publikationens titel Uppsökande ungdomsarbete 2017 – Resultaten från en riksomfattande undersökning om det uppsökande ungdomsarbetet			
Referat Denna rapport är ett sammandrag av undervisnings- och kulturministeriets riksomfattande undersökning om det uppsökande ungdomsarbetet år 2017. Det uppsökande ungdomsarbetet är ett specifikt ungdomsarbete vars syfte är att vara närvarande bland ungdomarna och ge dem möjlighet till en trygg och förtroendefull vuxenkontakt. Det uppsökande arbetets primära funktion är att hjälpa unga personer under 29 år som inte studerar och inte är i arbetslivet eller som behöver stöd att få tillgång till de tjänster som de behöver. Inom det uppsökande ungdomsarbetet söker man tillsammans lösningar på svårigheter och frågor som den unga har. Genom undersökningen samlar man in uppgifter om det uppsökande ungdomsarbetets klientstatistik, personalstatistik och uppgifter om organisationen. Det första steget i samarbetet mellan den unga och den uppsökande ungdomsarbetaren är vanligtvis att den unga direkt tar kontakt eller gör en kontaktbegäran i samarbets- eller servicenätverket. År 2017 var de uppsökande ungdomsarbetarna i kontakt med 26 420 unga. Samarbetet fortsätter inte alltid efter kontakten eller kontaktbegäran. I föl fick 626 uppsökande ungdomsarbetare kontakt med omkring 18 238 unga. Med unga som ungdomsarbetaren fått kontakt med avses i rapporten de unga med vilka ungdomsarbetaren har diskuterat på ett personligt plan, t.ex. tillsammans utrett den ungas livssituation och behov av stöd. Antalet unga som det uppsökande ungdomsarbetet har fått kontakt med har ökat sedan år 2010 och dess roll i servicesystemet för unga har förstärkts. År 2017 var antalet unga som man fick kontakt med något mindre än året innan. Det uppsökande ungdomsarbetet omfattar fler män än kvinnor. En allt större del av de unga hade tagit kontakt direkt (en del via vänner eller släktingar) med de uppsökande ungdomsarbetarna. Största delen av de unga man fick kontakt med (56 %) har endast grundskoleutbildning. De uppsökande ungdomsarbetarna ger stöd särskilt till unga som har avbrutit grundläggande yrkesutbildning (25 %).			
Ämnesord			
ISSN (tryckt) -	ISBN (tryckt) -	ISSN (webbpublikation) 2343-3132	ISBN (webbpublikation) 978-952-5935-36-3
Sidantal 39	Språk finska		Pris -
Utgivare Regionförvaltningsverket i Västra och Inre Finland		Tryckeri	

Sisällys

1.	Etsivä nuorisotyö Suomessa.....	8
2.	Yhteenvedo etsivästä nuorisotyöstä vuonna 2017	8
3.	Tavoitetut nuoret.....	10
	Mitä kautta nuoret tavoitettiin?	12
	Tavoitettujen nuorten koulutustaustat	15
	Nuorten tarinat.....	16
	Nuorten elämäntilanne, toimeentulo ja asumistilanne	18
	Nuoret toimenpiteissä	22
	Palvelutarpeita työntekijöiden näkökulmasta	24
4.	Etsivät nuorisotyöntekijät	25
	Työntekijöiden työkokemus	25
	Työntekijöiden koulutustausta.....	27
5.	Etsivän nuorisotyön organisaatiot	28
	Etsivä nuorisotyöntekijöiden työympäristö	29
	Etsivän nuorisotyön yhteistyökumppanit ja yhteistyön sujuvuus.....	31
	Etsivät nuorisotyöntekijät edustettuina yhteistyöryhmissä.....	33
	Etsivän nuorisotyön edustus kuntien lakisääteisessä ohjaus- ja palveluverkostossa (Nuorisolaki 1285/2016; § 9).....	34
	Etsivän nuorisotyön osallistuminen Aikalisä-toimintaan	35
	Etsivän nuorisotyön kustannukset ja valtionavustukset.....	36
	Asiakashallinta- tai tilastointijärjestelmä.....	37
6.	Valtionavustuksella tuetun etsivän nuorisotyön kattavuus 2018.....	38
	Liite: Nuorisolaki (1285/2016); 3 luku; Kuntien nuorisotyö ja -politiikka sekä monialainen yhteistyö, §§ 10–12	39

Taulukkoluetelo

Taulukko 1: Yhteenveto etsivästä nuorisotyöstä vuonna 2017	10
Taulukko 2: Tavoitetut nuoret ikäryhmän, AVI-alueen ja maakunnan mukaan vuonna 2017	11
Taulukko 3: Nuorten ohjautuminen etsivän nuorisotyön piiriin ohjaavan tahon mukaan vuosina 2014–2017	13
Taulukko 4: Nuorten ohjautuminen etsivän nuorisotyön piiriin ohjaavan tahon, AVI-alueen ja maakunnan mukaan vuonna 2017	14
Taulukko 5: Tavoitettujen nuorten koulutustaustat 2010–2017	15
Taulukko 6: Toimenpiteet, joihin nuoria on ohjattu prosessin aikana vuosina 2013–2017	23
Taulukko 7: Etsivän nuorisotyön kustannukset ja valtionavustus vuonna 2017	37
Taulukko 8: Onko organisaatiossanne käytössä jokin asiakashallinta- tai tilastointijärjestelmä?	37

Kuvaluettelo

Kuva 1: Etsivä nuorisotyö: nuoret vuonna 2017	9
Kuva 2: Tavoitetut nuoret ikäryhmän mukaan vuosina 2010–2017	11
Kuva 3: Tavoitetut nuoret sukupuolen mukaan vuonna 2017	12
Kuva 4: Mitä kautta tavoitetut nuoret tulivat/ohjautuivat etsivän nuorisotyön piiriin vuosina 2011–2017	13
Kuva 5: Nuorten elämäntilanne tavoittamisen aikaan vuonna 2017	19
Kuva 6: Nuorten elämäntilanne tavoittamisen aikaan vuosina 2010–2017	19
Kuva 7: Nuorten pääasiallinen toimeentulo tavoittamisen aikaan vuonna 2017	20
Kuva 8: Nuorten pääasiallinen toimeentulo tavoittamisen aikaan vuosina 2010–2017	20
Kuva 9: Nuorten asumistilanne tavoittamisen aikaan vuonna 2017	21
Kuva 10: Nuorten asumistilanne tavoittamisen aikaan vuosina 2010–2017	21
Kuva 11: Tärkeimmät toimenpiteet, joihin nuoria on ohjattu prosessin aikana vuosina 2015–2017	22
Kuva 12: Palveluja, joiden saatavuudessa puutetta työntekijöiden mukaan vuonna 2017	24
Kuva 13: Etsivät nuorisotyöntekijät vuosina 2014–2017	25
Kuva 14: Kuinka pitkään työntekijä on työskennellyt organisaatiossa vuosina 2012–2017	26
Kuva 15: Työntekijöiden työkokemus nuorten parissa työskentelystä vuosina 2012–2017	26
Kuva 16: Työntekijöiden ylintä suoritettua tutkintoa vuonna 2017	27
Kuva 17: Etsivien nuorisotyöntekijöiden ammattinimike vuonna 2017	27
Kuva 18: Toimialueen laajuus: niiden kuntien määrä, joissa etsivä nuorisotyö tarjosi palveluja vuonna 2017	28
Kuva 19: Etsivän nuorisotyön organisaation kautta tavoitetut nuoret vuonna 2017	28
Kuva 20: Etsivän nuorisotyön henkilöstön kokonaismäärä (htv) vuonna 2017	28
Kuva 24: Etsivä nuorisotyöntekijöiden työpaikat vuonna 2017	29
Kuva 21: Arvio viranomaiskontaktien kokonaismäärästä vuosina 2009–2017	29
Kuva 22: Informaatiotilaisuuksien kautta tavoitetut nuoret vuosina 2010–2017	30
Kuva 23: Informaatiotilaisuuksien tyypit vuonna 2017*	30
Kuva 25: Etsivän nuorisotyön yhteistyökumppanit ja yhteistyön sujuvuus vuosina 2015–2017	31
Kuva 26: Yhteistyön kehittämistarpeita	32
Kuva 27: Etsivät nuorisotyöntekijät edustettuina monialaisissa (asiakas)yhteistyöryhmissä vuosina 2015–2017	33
Kuva 28: Etsivän nuorisotyöntekijän osallistuminen oppilashuoltoryhmiin vuonna 2017	34
Kuva 29: Etsivä nuorisotyö edustettuna kuntien lakisääteisessä ohjaus- ja palveluverkostossa (Nuorisolaki 1285/2016; § 9)	34
Kuva 30: Etsivien osallistuminen Aikalisä-toimintaan vuonna 2017	35
Kuva 31: Aikalisä -koulutukseen osallistuneet etsivät vuonna 2017	35
Kuva 32: Kutsunnoissa mukana olleet etsivät vuonna 2017	36
Kuva 33: Etsivän nuorisotyön kustannukset vuonna 2017	36
Kuva 34: Valtionavustuksella tuetun etsivän nuorisotyön kattavuus 2018	38

1. Etsivä nuorisotyö Suomessa

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota mahdollisuus turvalliseen ja luottamukselliseen aikuiskontaktiin. Etsivä nuorisotyö etsii nuoren kanssa ratkaisuja nuoren pulmiin ja kysymyksiin sekä auttaa nuorta saavuttamaan tarvitsemansa palvelut.

Etsivän nuorisotyön ensisijaisena tehtävänä on auttaa alle 29-vuotiaita nuoria, jotka ovat koulutuksen tai työmarkkinoiden ulkopuolella tai jotka tarvitsevat tukea saavuttaakseen tarvitsemansa palvelut. Etsivä nuorisotyö tarjoaa nuorelle yksilöllistä tukea ja ohjausta, ja se perustuu vapaaehtoisuuteen. Etsivän nuorisotyön ydinelementtejä ovat kohtaaminen, kokonaisvaltaisuus ja luottamus. Opetus- ja kulttuuriministeriö on tukenut etsivää nuorisotyötä vuodesta 2008 lähtien. Etsivä nuorisotyö tavoittaa myös 29-vuotiaita ja sitä vanhempia, mutta he eivät ole mukana tämän tilaston kokonaislaskelmissa.

Etsivästä nuorisotyöstä säädetään nuorisolaissa (Nuorisolaki 1285/2016). Lain mukaan etsivä nuorisotyö, kuten muukin nuorisotyö ja -politiikka, kuuluu kunnan tehtäviin. Laissa säädetään myös tietojen luovuttamisesta etsivää nuorisotyötä varten sekä etsivää nuorisotyötä varten luovutettujen tietojen käsittelystä. Uusi nuorisolaki, joka korvaa nuorisolain vuodelta 2006, on tullut voimaan 1.1.2017.

Tämä raportti on kooste opetus- ja kulttuuriministeriön valtakunnallisesta etsivän nuorisotyön kyselystä vuodelta 2017. Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on toteuttanut yhteistyössä muiden aluehallintovirastojen kanssa kyselyn. Kaikilla opetus- ja kulttuuriministeriön avustusta saavilla organisaatioilla on velvollisuus vastata kyselyyn. Kyselyssä kootaan tietokokonaisuus, joka sisältää etsivän nuorisotyön asiakastilastot, työntekijätilastot ja tietoja organisaatioista. Näiden perustietojen lisäksi tärkeitä teemoja ovat esimerkiksi etsivien muiden organisaatioiden kanssa tekemä yhteistyö ja sen sujuvuus. Kyselyyn vastaaminen on osittain automatisoitu viime vuosina. PAR-järjestelmä, jota yli 90 prosenttia vastaajista käyttää tilastojärjestelmänään, mahdollistaa suoran tiedonsiirron kyselyyn.

Vastaajan ei enää tarvitse kirjoittaa itse kyselyyn nuorten ja työntekijöiden tietoja. Kyselyyn vastasi 239 organisaatiota. Vertailukelpoisuuden takia tässä raportissa on huomioitu myös yksi organisaatio, joka ei vastannut kyselyyn, mutta on raportoinut nuorten tietoja PAR-järjestelmän kautta. Vuoden 2017 kyselyn tulokset ovat saatavilla myös nuorisotilastot.fi-verkkosivustosta.

2. Yhteenveto etsivästä nuorisotyöstä vuonna 2017

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) myönsi avustusta etsivään nuorisotyöhön ensimmäisen kerran vuonna 2008. Vuoden 2008 valtion budjetissa 2,5 miljoonan euron määräraha kohdennettiin niiden etsivän nuorisotyön ammattilaisten palkkaukseen, joiden työ liittyy nuorten työpajatoiminnan kokonaisuuteen.¹ Vuonna 2017 opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä määräraha oli noin 12,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2018 määräraha oli noin 12,7 miljoonaa euroa.

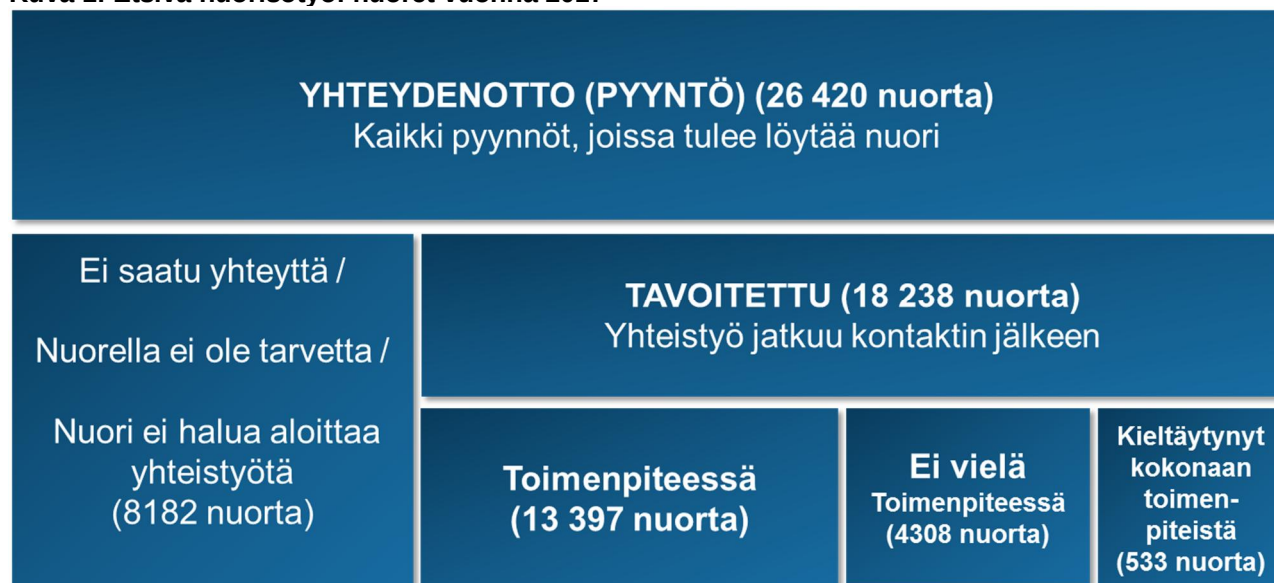
¹ Waldén, Jaana & Häggman, Erik (2008) **Etsivä työparitoiminta -raportti 1/2008. Nuorten työpajatoimintaan liittyvä etsivä työ**. Helsinki: Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Alueelliset tulokset on luokiteltu etsivän nuorisotyön organisaation kotikaupungin mukaan. Tässä raportissa ei ole huomioitu sitä, että osa organisaatiosta palvelee myös toisessa maakunnassa.

Yleensä ensi askel nuoren ja etsivän nuorisotekijän yhteistyössä on nuoren suora yhteydenotto tai yhteydenottopyyntö yhteistyö- tai palveluverkostosta. Etsivät nuorisotyöntekijät olivat yhteydessä 26 420 nuoreen vuonna 2017. Jos yhteydenottopyyntö tulee viranomaisilta, voi olla, että nuori ei vastaa. Yhteydenoton tai kontaktin onnistuminen ei välttämättä tarkoita, että yhteistyö jatkuu. Tavoitetuilla nuorilla tarkoitetaan tässä raportissa niitä nuoria, joiden kanssa etsivä nuorisotyöntekijä on käynyt keskustelua henkilökohtaisella tasolla, esimerkiksi selvittänyt nuoren kanssa hänen elämäntilannettaan ja tuen tarpeitaan. Tavoitetuista nuorista (18 238) noin 13 400 (73,5 %) oli toimenpiteissä. Tämä tarkoittaa, että etsivän nuorisotyöntekijät ohjaavat nuoria monipuolisesti eri palveluihin ja toimenpiteisiin. Toimenpide voi tarkoittaa myös neuvontaa, ohjausta ja tulevaisuuden suunnittelua sekä tsemppausta. Noin 4 300 nuorta (23,6 %) nuorta odotti vielä vuoden lopussa pääsyä toimenpiteisiin. Vain pieni osa tavoitetuista nuorista kieltäytyi yhteistyöstä kokonaan (2,9 %).

Kyselyn tulosten mukaan etsivän nuorisotyön henkilötövuosia kertyi 474. Yhteensä 626 henkilöä työskenteli etsivänä nuorisotyöntekijänä vuonna 2017. Henkilöiden ja henkilötövuosien määrän ero johtuu siitä, että osa henkilöistä työskenteli osa-aikaisesti etsivinä nuorisotyöntekijöinä tai vaihtoi työpaikkaansa vuoden aikana. Lisäksi vanhempainvapaa-, virkavapaa- tai opintovapaasijaisuuDET tuottavat henkilöstön vaihtuvuutta vuoden aikana.

Kuva 1: Etsivä nuorisotyö: nuoret vuonna 2017

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Taulukko 1: Yhteenvedo etsivästä nuorisotyöstä vuonna 2017

AVI/ Maakunta	Yhteydenotot	Tavoitetut nuoret	Toimen- piteissä	Henkilökunta		Vastaajat	Myönnetyt valtionavustukset 2017 ¹⁾
	nuorten määrä			työntekijöiden määrä	henkilö- työvuosi (htv)	määrä	
Etelä-Suomi	8 401	5 202	3 937	187	144	60	3 728 700
Etelä-Karjala	433	294	216	15	14	9	357 750
Kanta-Häme	802	484	337	25	17	10	380 430
Kymenlaakso	673	397	343	14	9	3	267 570
Päijät-Häme	906	646	503	23	19	9	459 000
Uusimaa	5 587	3 381	2 538	110	86	29	2 263 950
Itä-Suomi	3 647	2 630	1 803	98	70	40	1 747 720
Etelä-Savo	1 290	956	687	34	22	14	534 600
Pohjois-Karjala	921	631	461	17	16	9	413 570
Pohjois-Savo	1 436	1 043	655	47	33	17	799 550
Lappi	1 468	1 069	818	36	29	19	791 100
Lappi	1 468	1 069	818	36	29	19	791 100
Lounais-Suomi	2 809	1 873	1 251	79	57	34	1 498 500
Satakunta	1 043	697	543	30	20	13	526 500
Varsinais-Suomi	1 766	1 176	708	49	37	21	972 000
Länsi-Sisä-Suomi	7 161	5 390	4 214	168	126	62	3 525 000
Etelä-Pohjanmaa	1 125	848	671	28	22	9	672 000
Keski-Pohjanmaa	505	399	339	10	10	5	280 500
Keski-Suomi	2 253	1 711	1 522	49	37	19	982 500
Pirkanmaa	2 533	1 951	1 325	63	44	22	1 212 000
Pohjanmaa	745	481	357	18	13	7	378 000
Pohjois Suomi	2 934	2 074	1 374	58	48	24	1 306 800
Kainuu	663	385	237	16	12	7	345 600
Pohjois-Pohjanmaa	2 271	1 689	1 137	42	35	17	961 200
Suomi	26 420	18 238	13 397	626	474	239	12 597 820

1) Aluehallintovirastojen tietojen mukaan.

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

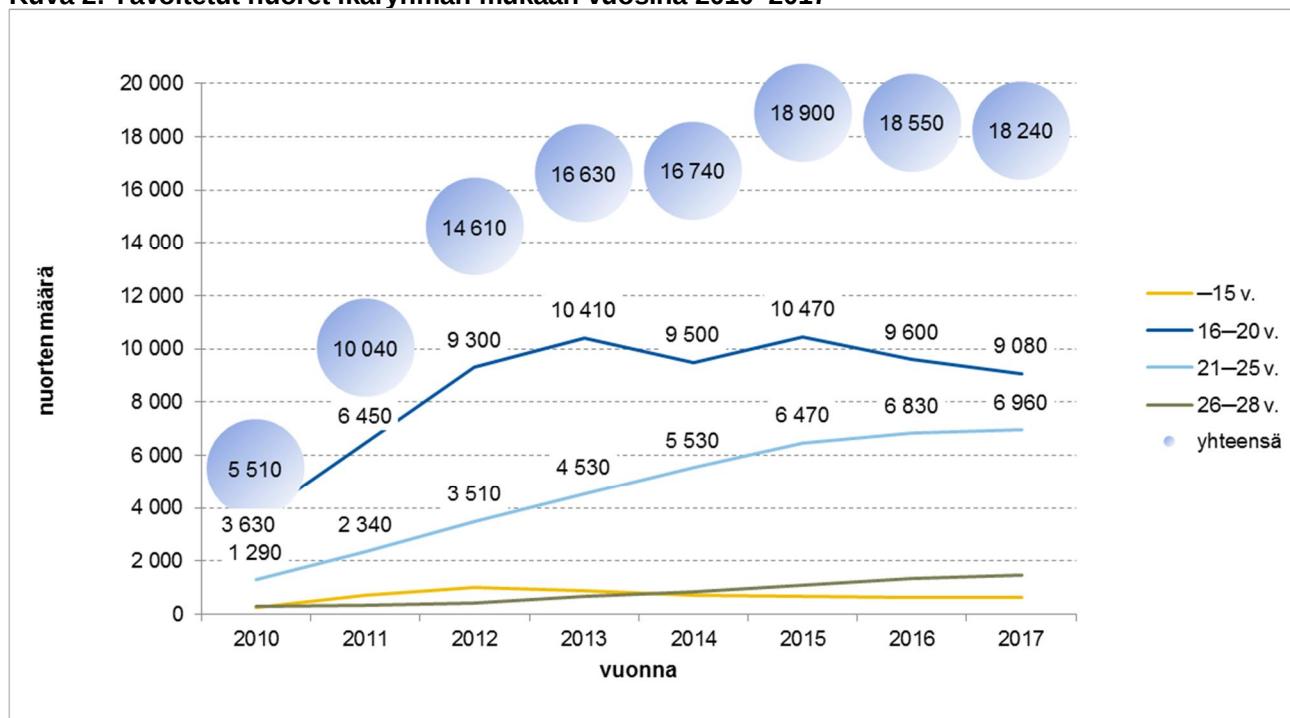
3. Tavoitetut nuoret

Etsivän nuorisotyön tavoittamien nuorten määrä kasvoi vuoteen 2015 asti (Kuva 2), ja sen rooli nuorten palvelujärjestelmässä on vahvistunut. Etsivän nuorisotyön tavoittamien nuorten määrän kasvu hidastui vuodesta 2013 alkaen, sillä jo vuonna 2013 melkein kaikissa kunnissa tehtiin etsivää nuorisotyötä, ja sen ensimmäinen laajenemis- ja kehittämisvaihe on ohi. Vuonna 2017 tavoitettujen määrä oli jälleen hieman pienempi kuin edellisenä vuonna.

Etsivä nuorisotyö tavoittaa selkeästi parhaiten 16–20 ja 21–25 -vuotiaiden kohderyhmät (Kuva 2). Etsivän nuorisotyön tavoittamista nuorista lähes 90 % oli iältään 16–25-vuotiaita. Ikäryhmän 21–25 -vuotiaat merkitys on kasvanut viimeisinä vuosina. Sen sijaan nuorempien ikäryhmien osuudet tavoitetuista ovat laskeneet.

Tavoitettujen nuorten ikäjakauma vaikuttaa etsivän nuorisotyön luonteeseen. Koska yli 20-vuotiaiden osuus on kasvanut, tavoitetuilla nuorilla on yhä useammin suoritettuna ammatillinen perustutkinto, tavoitetut nuoret asuvat aikaisempaa harvemmin vanhempiensa luona tai käyvät peruskoulua. Pohjois-Suomessa, Itä-Suomessa ja Lapissa tavoitetut nuoret ovat hieman nuorempia kuin muilla AVI-alueilla (Taulukko 2).

Kuva 2: Tavoitetut nuoret ikäryhmän mukaan vuosina 2010–2017

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

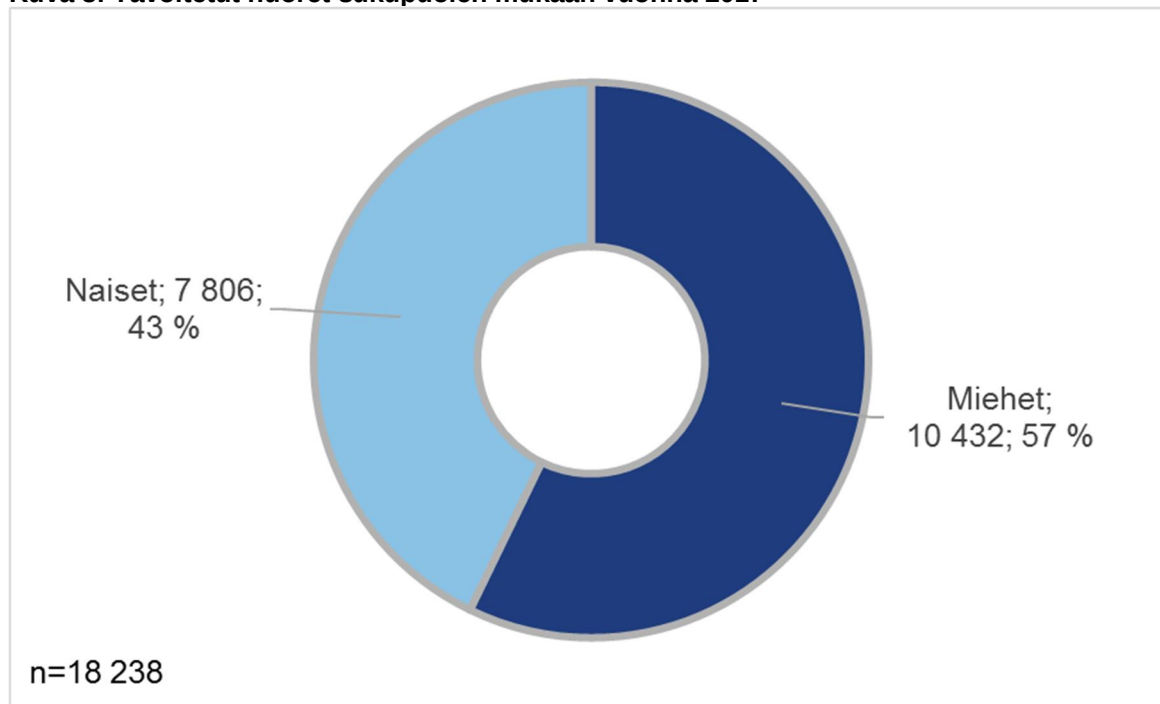
Taulukko 2: Tavoitetut nuoret ikäryhmän, AVI-alueen ja maakunnan mukaan vuonna 2017

AVI / Maakunta	-15 vuotta		16-20 vuotta		21-25 vuotta		26-28 vuotta		Ei tietoa		yhteensä		tiedoksi: 29 v. ja vanhempi
	määrä	osuus %	määrä	osuus %	määrä	osuus %	määrä	osuus %	määrä	osuus %	määrä	osuus %	
Etelä-Suomi	119	2,3	2 550	49,0	2 081	40,0	420	8,1	32	0,6	5 202	100	117
Etelä-Karjala	7	2,4	142	48,3	116	39,5	26	8,8	3	1,0	294	100	11
Kanta-Häme	24	5,0	219	45,2	194	40,1	35	7,2	12	2,5	484	100	9
Kymenlaakso	5	1,3	204	51,4	164	41,3	20	5,0	4	1,0	397	100	1
Päijät-Häme	29	4,5	324	50,2	243	37,6	48	7,4	2	0,3	646	100	14
Uusimaa	54	1,6	1 661	49,1	1 364	40,3	291	8,6	11	0,3	3 381	100	82
Itä-Suomi	142	5,4	1 346	51,2	937	35,6	188	7,1	17	0,6	2 630	100	58
Etelä-Savo	64	6,7	454	47,5	364	38,1	74	7,7	-	-	956	100	15
Pohjois-Karjala	27	4,3	311	49,3	235	37,2	49	7,8	9	1,4	631	100	14
Pohjois-Savo	51	4,9	581	55,7	338	32,4	65	6,2	8	0,8	1 043	100	29
Lappi	101	9,4	546	51,1	345	32,3	52	4,9	25	2,3	1 069	100	41
Lappi	101	9,4	546	51,1	345	32,3	52	4,9	25	2,3	1 069	100	41
Lounais-Suomi	35	1,9	1 000	53,4	669	35,7	157	8,4	12	0,6	1 873	100	49
Satakunta	23	3,3	360	51,6	249	35,7	57	8,2	8	1,1	697	100	19
Varsinais-Suomi	12	1,0	640	54,4	420	35,7	100	8,5	4	0,3	1 176	100	30
Länsi- ja Sisä-Suomi	129	2,4	2 502	46,4	2 242	41,6	503	9,3	14	0,3	5 390	100	167
Etelä-Pohjanmaa	24	2,8	387	45,6	345	40,7	91	10,7	1	0,1	848	100	18
Keski-Pohjanmaa	7	1,8	201	50,4	154	38,6	36	9,0	1	0,3	399	100	20
Keski-Suomi	74	4,3	770	45,0	691	40,4	172	10,1	4	0,2	1 711	100	45
Pirkanmaa	8	0,4	891	45,7	872	44,7	172	8,8	8	0,4	1 951	100	67
Pohjanmaa	16	3,3	253	52,6	180	37,4	32	6,7	-	-	481	100	17
Pohjois-Suomi	108	5,2	1 132	54,6	683	32,9	144	6,9	7	0,3	2 074	100	47
Kainuu	24	6,2	153	39,7	158	41,0	50	13,0	-	-	385	100	13
Pohjois-Pohjanmaa	84	5,0	979	58,0	525	31,1	94	5,6	7	0,4	1 689	100	34
Suomi	634	3,5	9 076	49,8	6 957	38,1	1 464	8,0	107	0,6	18 238	100	479

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Etsivän nuorisotyön piirissä on enemmän miehiä kuin naisia. Vuonna 2017 57 prosenttia tavoitetuista nuorista oli miehiä (Kuva 3). Yli 20-vuotiaiden ikäryhmissä sukupuolen jakauma on hieman miesvaltaisempia kuin nuoremmissa ikäryhmissä. Sukupuolijakauma on tasoittunut vuodesta 2008, silloin miesten osuus tavoitetuista nuorista oli vielä 64 prosenttia.

Kuva 3: Tavoitetut nuoret sukupuolen mukaan vuonna 2017

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

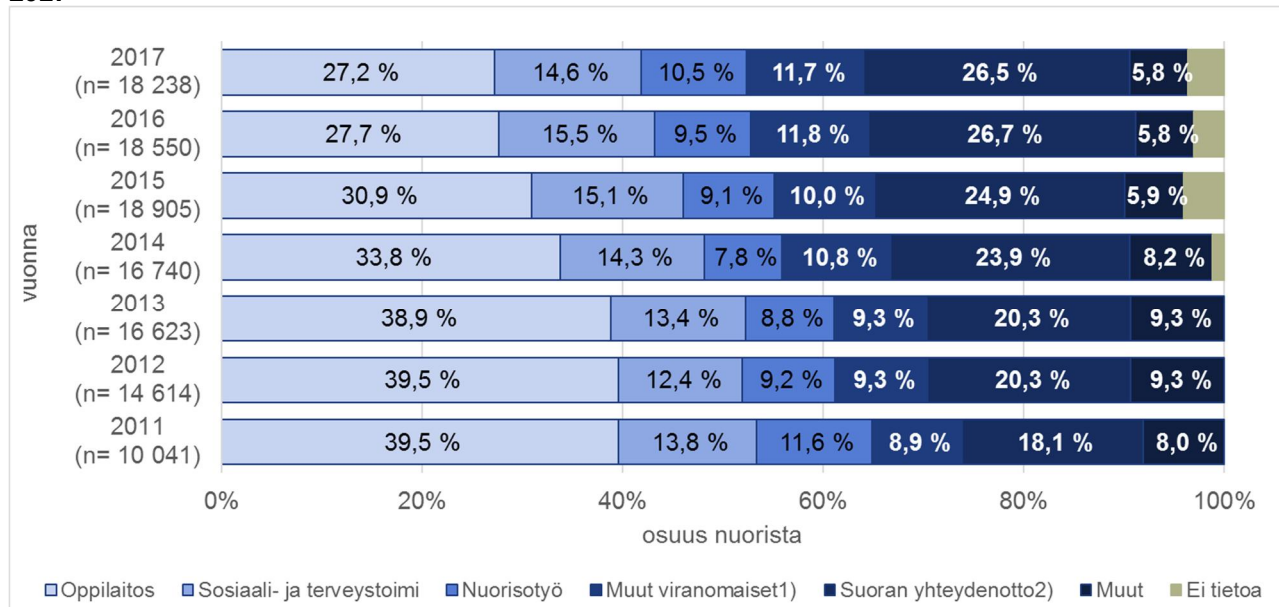
Mitä kautta nuoret tavoitettiin?

Nuoret tulevat etsivän nuorisotyön piiriin usein erilaisten ohjaavien tahojen kautta. Edelleen 27 prosenttia nuorista tulee etsivään nuorisotyöhön oppilaitoksen kautta (Kuva 4). Erityisesti toisen asteen ammatilliset oppilaitokset työskentelevät tiiviisti yhdessä etsivien nuorisotyöntekijöiden kanssa. Vuodesta 2011 vuoteen 2017 niiden nuorten osuus, jotka tulevat etsivään nuorisotyöhön oppilaitoksen kautta, on pienentynyt. Sen sijaan yhä suurempi osuus nuorista oli ottanut suoraan (osa kavereiden tai sukulaisten avulla) yhteyttä etsiviin nuorisotyöntekijöihin. Sosiaali- ja terveys-toimi, nuorisotyö, työpajat, työ- ja elinkeinohallinto sekä puolustusvoimat tekevät myös yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa.

Työntekijöiden kommentteista tulee esille, että usein vanhemmat ottavat yhteyttä etsiviin ja tukevat yhteistyötä. On tärkeää, että etsivien palvelu on saavutettavissa helposti, matalalla kynnyksellä. Kaikkien etsivien nuorisotyöntekijöiden yhteystiedot löytyvät www.entit.fi-verkkosivustosta.

Paikallinen yhteistyöverkosto vaikuttaa paljon siihen, miten hyvin ja millaisessa elämäntilanteessa nuoret saavat yhteyden etsiviin. Useat työntekijät kokevat myönteiseksi kehityssuunnaksi sen, että nuorten omat yhteydenotot ovat lisääntyneet. Jotkut työntekijät toivovat, että ennalta ehkäiseviä yhteydenottoja nuoriin tehtäisiin enemmän, asiakkaan ongelmat ovat ehtineet usein moninaisiksi ja vaikeiksi, ennen kuin he ohjautuvat etsivään nuorisotyöhön. Monissa kommentteissa kyselyiden vastaajat kertoivat toivovansa enemmän nuorten ohjautumista TE-toimistoista ja KELA:lta.

Kuva 4: Mitä kautta tavoitetut nuoret tulivat/ohjautuivat etsivän nuorisotyön piiriin vuosina 2011–2017

1) TE-hallinto, Puolustusvoimien/ kutsuntojen / siviilipalveluksen kautta, Ohjaamo (uusi 2016).

2) Kavereiden- tai sukulaisen yhteydenotto.

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Taulukko 3: Nuorten ohjautuminen etsivän nuorisotyön piiriin ohjaavan tahon mukaan vuosina 2014–2017

Ohjaava tah	2014		2015		2016		2017	
	määrä	osuus	määrä	osuus	määrä	osuus	määrä	osuus
Oppilaitos	5 657	33,8 %	5 849	30,9 %	5 131	27,7 %	4 964	27,2 %
Peruskoulu	887	5,3 %	1 026	5,4 %	764	4,1 %	748	4,1 %
Lukio	641	3,8 %	534	2,8 %	502	2,7 %	491	2,7 %
Toinen aste ammatillinen koulutus	4 129	24,7 %	4 128	21,8 %	3 709	20,0 %	3 589	19,7 %
Muu oppilaitos ¹⁾	-	-	161	0,9 %	156	0,8 %	136	0,7 %
Sosiaali- ja terveystoimi	2 398	14,3 %	2 854	15,1 %	2 880	15,5 %	2 667	14,6 %
Sosiaalitoimi	1 805	10,8 %	2 082	11,0 %	2 022	10,9 %	1 749	9,6 %
Terveystoimi	593	3,5 %	772	4,1 %	858	4,6 %	918	5,0 %
Nuorisotyö	1 302	7,8 %	1 716	9,1 %	1 771	9,5 %	1 910	10,5 %
Nuorisotyö	496	3,0 %	327	1,7 %	234	1,3 %	255	1,4 %
Katutyö	118	0,7 %	126	0,7 %	50	0,3 %	165	0,9 %
Toinen etsivä nuorisotyö ¹⁾	-	-	580	3,1 %	766	4,1 %	829	4,5 %
Työpaja	688	4,1 %	683	3,6 %	721	3,9 %	661	3,6 %
Muut viranomaiset	1 816	10,8 %	1 892	10,0 %	2 185	11,8 %	2 142	11,7 %
Työ- ja elinkeinohallinto	1 003	6,0 %	1 114	5,9 %	1 136	6,1 %	1 078	5,9 %
Puolustusvoimien/ kutsuntojen / siviilipalveluksen kautta, (Aikalisä)	813	4,9 %	778	4,1 %	889	4,8 %	874	4,8 %
Ohjaamo ²⁾	-	-	-	-	160	0,9 %	190	1,0 %
Suoran yhteydenotto	3 994	23,9 %	4 710	24,9 %	4 947	26,7 %	4 837	26,5 %
Vanhempien /sukulaisen yhteydenotto	962	5,7 %	1 154	6,1 %	1 145	6,2 %	1 101	6,0 %
Kavereiden yhteydenotto	339	2,0 %	358	1,9 %	352	1,9 %	293	1,6 %
Nuorten yhteydenotto sähköisen median kautta	560	3,3 %	576	3,0 %	778	4,2 %	706	3,9 %
Nuorten suoran yhteydenotto	2 133	12,7 %	2 622	13,9 %	2 672	14,4 %	2 737	15,0 %
Muut	1 371	8,2 %	1 123	5,9 %	1 070	5,8 %	1 061	5,8 %
Ei vielä rekisteröityä tietoa	202	1,2 %	761	4,0 %	566	3,1 %	657	3,6 %
Kaikki yhteensä	16 740	100 %	18 905	100 %	18 550	100 %	18 238	100 %

1) Vuodesta 2015 alkaen; 2) vuodesta 2016 alkaen.

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Taulukko 4: Nuorten ohjautuminen etsivän nuorisotyön piiriin ohjaavan tahon, AVI-alueen ja maakunnan mukaan vuonna 2017

AVI / Maakunta	Oppilaitos		Sosiaali- ja terveystoimi		Nuorisotyö		Muut viranomaiset ¹⁾		Suoran yhteydenotto ²⁾		Muut		Ei tietoa		Yhteensä	
	määrä	osuus	määrä	osuus	määrä	osuus	määrä	osuus	määrä	osuus	määrä	osuus	määrä	osuus	määrä	osuus
Etelä-Suomi	1 425	27 %	810	16 %	510	10 %	550	11 %	1 365	26 %	332	6 %	174	3 %	5 202	100 %
Etelä-Karjala	90	31 %	53	18 %	39	13 %	126	43 %	63	21 %	5	2 %	3	1 %	294	100 %
Kanta-Häme	125	26 %	65	13 %	62	13 %	84	17 %	94	19 %	42	9 %	18	4 %	484	100 %
Kymenlaakso	103	26 %	91	23 %	32	8 %	22	6 %	123	31 %	20	5 %	11	3 %	397	100 %
Päijät-Häme	152	24 %	81	13 %	71	11 %	104	16 %	169	26 %	37	6 %	32	5 %	646	100 %
Uusimaa	955	28 %	520	15 %	306	9 %	286	8 %	916	27 %	228	7 %	110	3 %	3 381	100 %
Itä-Suomi	692	26 %	415	16 %	199	8 %	224	9 %	848	32 %	122	5 %	91	3 %	2 630	100 %
Etelä-Savo	218	23 %	195	20 %	75	8 %	124	13 %	266	28 %	43	4 %	62	6 %	956	100 %
Pohjois-Karjala	178	28 %	88	14 %	46	7 %	103	16 %	148	23 %	39	6 %	16	3 %	631	100 %
Pohjois-Savo	296	28 %	132	13 %	78	7 %	75	7 %	434	42 %	40	4 %	13	1 %	1 043	100 %
Lappi	341	32 %	124	12 %	112	10 %	122	11 %	249	23 %	49	5 %	72	7 %	1 069	100 %
Lappi	341	32 %	124	12 %	112	10 %	122	11 %	249	23 %	49	5 %	72	7 %	1 069	100 %
Lounais-Suomi	480	26 %	215	11 %	290	15 %	147	8 %	576	31 %	83	4 %	82	4 %	1 873	100 %
Satakunta	213	31 %	98	14 %	91	13 %	41	6 %	195	28 %	42	6 %	18	3 %	697	100 %
Varsinais-Suomi	267	23 %	117	10 %	199	17 %	106	9 %	381	32 %	41	3 %	64	5 %	1 176	100 %
Länsi- ja Sisä-Suomi	1 416	26 %	884	16 %	584	11 %	647	12 %	1 311	24 %	375	7 %	149	3 %	5 390	100 %
Etelä-Pohjanmaa	181	21 %	217	26 %	94	11 %	121	14 %	181	21 %	46	5 %	32	4 %	848	100 %
Keski-Pohjanmaa	155	39 %	37	9 %	26	7 %	89	22 %	78	20 %	8	2 %	4	1 %	399	100 %
Keski-Suomi	458	27 %	294	17 %	190	11 %	131	8 %	438	26 %	145	8 %	39	2 %	1 711	100 %
Pirkanmaa	485	25 %	263	13 %	209	11 %	297	15 %	500	26 %	159	8 %	56	3 %	1 951	100 %
Pohjanmaa	137	28 %	73	15 %	65	14 %	57	12 %	114	24 %	17	4 %	18	4 %	481	100 %
Pohjois-Suomi	610	29 %	219	11 %	215	10 %	353	17 %	488	24 %	100	5 %	89	4 %	2 074	100 %
Kainuu	64	17 %	33	9 %	40	10 %	141	37 %	86	22 %	29	8 %	6	2 %	385	100 %
Pohjois-Pohjanmaa	546	32 %	186	11 %	175	10 %	212	13 %	402	24 %	71	4 %	83	5 %	1 689	100 %
Suomi	4 964	27 %	2 667	15 %	1 910	10 %	2 142	12 %	4 837	27 %	1 061	6 %	657	4 %	18 238	100 %

1) TE-hallinto, Puolustusvoimien/ kutsuntojen / siviilipalveluksen kautta, Ohjaamo (uusi 2016).

2) Kavereiden- tai sukulaisen yhteydenotto.

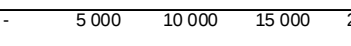
Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Tavoitettujen nuorten koulutustaustat

Suurin osa tavoitetuista nuorista (55,8 %) on suorittanut vain peruskoulun. Etsivät nuorisotyöntekijät antavat erityisesti tukea nuorille, jotka ovat keskeyttäneet ammatillisen peruskoulutuksen (25,3 %).

Viimeisinä vuosina yhä suurempi osuus vanhempia nuoria saa tukea etsivästä nuorisotyöstä. Sen takia vielä peruskoulua käyvien nuorten osuus on pienentynyt (5,4 %) ja entistä suuremmalla osalla tavoitetuista nuorista on suoritettuna ammatillinen perustutkinto (16,8 %).

Taulukko 5: Tavoitettujen nuorten koulutustaustat 2010–2017

Koulutustausta	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Nuorten koulutustausta etsivässä nuorisotyössä vuosina 2016-2017
	määrä (osuus %)								
Korkeintaan peruskoulu	4 640 (81,1 %)	8 071 (80,4 %)	12 132 (83,0 %)	13 022 (78,3 %)	12 623 (75,4 %)	13 251 (70,1 %)	12 171 (65,6 %)	11 274 (61,8 %)	
Peruskoulussa tai keskeytynyt	606 (10,6 %)	939 (9,4 %)	1 408 (9,6 %)	1 251 (7,5 %)	1 083 (6,5 %)	1 270 (6,7 %)	1 055 (5,7 %)	1 096 (6,0 %)	
Peruskoulussa	519 (9,1 %)	788 (7,8 %)	1 234 (8,4 %)	1 080 (6,5 %)	910 (5,4 %)	1 079 (5,7 %)	915 (4,9 %)	977 (5,4 %)	
Peruskoulu keskeytynyt	87 (1,5 %)	151 (1,5 %)	174 (1,2 %)	171 (1,0 %)	173 (1,0 %)	191 (1,0 %)	140 (0,8 %)	119 (0,7 %)	
Peruskoulu suoritettu	4 034 (70,5 %)	7 132 (71,0 %)	10 724 (73,4 %)	11 771 (70,8 %)	11 540 (68,9 %)	11 981 (63,4 %)	11 116 (59,9 %)	10 178 (55,8 %)	
Peruskoulu suoritettu	1 609 (28,1 %)	2 450 (24,4 %)	3 343 (22,9 %)	3 080 (18,5 %)	2 411 (14,4 %)	2 616 (13,8 %)	2 295 (12,4 %)	2 114 (11,6 %)	
Suorittamassa lukiota	156 (2,7 %)	273 (2,7 %)	437 (3,0 %)	498 (3,0 %)	572 (3,4 %)	617 (3,3 %)	612 (3,3 %)	613 (3,4 %)	
Lukio keskeytynyt	118 (2,1 %)	300 (3,0 %)	536 (3,7 %)	670 (4,0 %)	698 (4,2 %)	602 (3,2 %)	543 (2,9 %)	513 (2,8 %)	
Suorittamassa ammatillista perustutkintoa	740 (12,9 %)	1 089 (10,8 %)	1 595 (10,9 %)	2 059 (12,4 %)	2 329 (13,9 %)	2 637 (13,9 %)	2 451 (13,2 %)	2 320 (12,7 %)	
Keskeytynyt ammatillinen perustutkinto	1 411 (24,7 %)	3 020 (30,1 %)	4 813 (32,9 %)	5 464 (32,9 %)	5 530 (33,0 %)	5 509 (29,1 %)	5 215 (28,1 %)	4 618 (25,3 %)	
Lukio suoritettu tai ylioppilas	166 (2,9 %)	287 (2,9 %)	399 (2,7 %)	574 (3,5 %)	682 (4,1 %)	776 (4,1 %)	793 (4,3 %)	820 (4,5 %)	
Ammatillinen perustutkinto suoritettu	449 (7,8 %)	779 (7,8 %)	1 156 (7,9 %)	1 708 (10,3 %)	1 953 (11,7 %)	2 441 (12,9 %)	2 942 (15,9 %)	3 072 (16,8 %)	
Keskeytynyt korkeakoulu	26 (0,5 %)	52 (0,5 %)	90 (0,6 %)	104 (0,6 %)	128 (0,8 %)	114 (0,6 %)	117 (0,6 %)	137 (0,8 %)	
Korkeakoulu suoritettu	9 (0,2 %)	17 (0,2 %)	21 (0,1 %)	42 (0,3 %)	53 (0,3 %)	77 (0,4 %)	81 (0,4 %)	101 (0,6 %)	
Muu koulutus	107 (1,9 %)	139 (1,4 %)	166 (1,1 %)	339 (2,0 %)	170 (1,0 %)	138 (0,7 %)	181 (1,0 %)	122 (0,7 %)	
Lähtömaassa suoritettu koulutus/tutkinto	56 (1,0 %)	62 (0,6 %)	50 (0,3 %)	51 (0,3 %)	46 (0,3 %)	48 (0,3 %)	29 (0,2 %)	35 (0,2 %)	
Ei tietoa	271 (4,7 %)	634 (6,3 %)	600 (4,1 %)	787 (4,7 %)	1 085 (6,5 %)	2 059 (10,9 %)	2 236 (12,1 %)	2 677 (14,7 %)	
Yhteensä	5 724 (100 %)	10 041 (100 %)	14 614 (100 %)	16 627 (100 %)	16 740 (100 %)	18 904 (100 %)	18 550 (100 %)	18 238 (100 %)	
									- 5 000 10 000 15 000 20 000

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Nuorten tarinat

Etsivän nuorisotyön kyselyssä kysytään myös tarinoita onnistumisista, esimerkkejä nuorten tilanteista ja siitä, miten vaikeaa tai helppoa nuoren on päästä oikeaan palveluun. Nämä yksittäiset tarinat tuovat esille, että joidenkin nuorten kanssa yhteistyö jatkuu pitkään. Luonnollisesti erityisesti ne nuoret jäävät työntekijöiden mieleen, joiden kanssa on tehty paljon töitä. Etsivät nuorisotyöntekijät kokevat onnistuneensa silloin, kun nuori saadaan elämässä eteenpäin. Yksi vastaaja arvioi, että usean nuoren kohdalla on tarvittu vain kokemus siitä, että joku välittää, auttaa ja tukee.

Työntekijöiden vaihtuvuus luo haasteensa työhön. Työntekijöiden vaihtumisen myötä nuori joutuu tutustumaan uuteen aikuiseen, mikä vie oman aikansa. Haasteena on myös saada aktivoitua moniongelmaisia nuoria, joilta puuttuu oma motivaatio tarttua etsivän nuorisotyön tarjoamaan apuun. Etsivät eivät kuitenkaan aina välttämättä näe suoraan oman työnsä vaikuttavuutta. Sen takia yhteistyöverkosto tai oma tiimi on usein tärkeänä tukena työntekijöille.

20-vuotias nuori oli ollut ilman koulutus- ja työpaikkaa vuoden verran. Hän asui tyttöystävänsä luona ja oli virallisesti asunnoton. Nuori oli hakeutunut te-palveluihin selvittääkseen tilannettaan. Etsivä nuorisotyöntekijä oli kutsuttu te-palveluiden toimesta tapaamiseen mukaan. Tapaamisessa todettiin, että etsivä jatkaa yhteistyötä nuoren kanssa ja miettivät yhdessä mikä hänen tilanteessaan olisi parasta. Nuorella oli rikostausta sekä päihdeongelma. Nuori otettiin etsivään nuorisotyön moottoripajatoimintaan kuntouttavaan työtoimintaan, koska hän oli autoharrastaja itsekkin. Etsivä nuorisotyöntekijä keskusteli ja motivoi nuorta hakeutumaan hoitoon päihdeongelmansa vuoksi. Nuori vastusteli, mutta kävi kuitenkin kuntouttavassa työtoiminnassa aktiivisesti. Vuoden kuntouttavan toiminnan jälkeen, nuori hakeutui etsivän tukeamana päihdehoitoon mielenterveystoimistoon. Lisäksi hänet ohjattiin velkaneuvojalle, jossa hän pääsi velkajärjestelyyn. Oltuaan puolitoistavuotta etsivän ohjauksessa, nuori haki ja pääsi toisen asteen oppilaitokseen opiskelemaan haluamallensa alalle. Hän on suorittanut opintojaan vuoden ja pärjännyt hyvin. Päihdeongelma ja entinen rikollinen elämä on pysynyt toistaiseksi poissa.

Äiti toi 17-vuotiaan tyttärensä tapaamiseen, hätä lapsesta oli kova. Käsissä viiltelyjälkiä, jatkuva nukkuminen ja eristäytyminen omaan huoneeseen, poissaolot koulusta (jossa oli saanut aiemmin huippu-arvosanoja), ulkoinen habitus ja sanallinen kommunikointi viittasivat selkeästi mielenterveysongelmiin. Vaikka kuinka koitimme saada nuorelle pikaisesti apua, jonot olivat pitkät, äidin mielestä liian pitkät. Hän panttasi työttömänä ja vähävaraisena vihkisormuksensa, että sai vietyä tytön yksityiselle psykiatrille. Samalta reissulta tyttö joutui nuorisopsykiatrian suljetulle osastolle.

Kun aloitimme säännöllisen katutyön, moikkailimme yhtä n. 22-23 v. nuorta miestä. Puoli vuotta moikkailtiin ja puhuttiin niitä näitä ja tämän jälkeen nuori kertoi, että hän on ollut melkein vuoden asunnottomana ja kysyi, voisivatko etsivät tehdä asialle jotain. Hänen kanssaan otettiin yhdessä yhteyttä paikalliseen ...kiinteistöön ja hänelle saatiin asunto. Nuoren palaute: on pikkaisen helpompi lähteä työkokeiluun, kun on asunto alla.

Vuosienkaan asiakkuuden jälkeen emme ole pystyneet auttamaan näkövammaista jo lähelle 30-vuotiaa nuorta. Kaikkia mahdollisia tukitoimia tarjottu mutta asiakas ei ota vastaan eikä halua luopua päih-teistä. Koko verkosto ollut mukana auttamistyössä ja tarjottu jopa tuettua asuntolapaikkaa ja henkilökohtaista avustajaa mutta nuori ei suostu eikä tule sovittuihin tapaamisiin. Kotikäynteihin ei avaa ovea.

Puolustusvoimista tuli keväällä 2017 ilmoitus nuoresta. Nuori oli peruskoulun jälkeen aloittanut ammatikoulun, joka oli jäänyt kesken. Kutsuntojen terveystarkastuksessa todettiin, ettei nuori ole palveluskuntoinen. Nuori tarvitsi mm. kiireellistä suun terveydenhuoltoa. Oli olemassa terveysriski, jos hän ei olisi hakeutunut hoitoon. Nuorta ei tavoitettu puhelimitse eikä sosiaalisen median kautta. Kotiin lähetettiin myös kirje. Etsivät päättivät tavoitella nuorta kotoa. Kävi ilmi, että nuori oli jättäytynyt kotiin ja hän vaikutti varsin yksinäiseltä. Muutaman kotikäynnin tuloksena päästiin miettimään terveyteen, toimeentuloon ja yleensä asioiden hoitamiseen liittyviä asioita. Suun terveydenhoito aloitettiin kesällä 2017. Nyt helmikuussa 2018 se on hiukan kesken johtuen korvausasioista Kela/ kaupunki välillä. Nuori on sitoutunut asioiden hoitoon, mutta ei selviä niistä ilman neuvoja ja tukea. Nyt nuori on aloittanut nuorten työpajalla, mikä sujuu varsin hyvin. Nuoren tavoittaminen oli käänteentekevää, sillä hän oli joutunut kaikkien palveluiden ulkopuolelle. Etsivät olivat ainoa jäljellä oleva keino nuoren tavoittamiseksi. Ilman etsivän nuorisotyön interventiota nuoren elämäntilanne voisi olla toinen.

Nuori muutti toiselta paikkakunnalta opiskelemaan. Teimme tiivistä yhteistyötä nuoren kotipaikkakunnan etsivän kanssa, jotta siirtymä uudelle paikkakunnalle saatiin sujuvaksi. Nuoren muutttoa ja opiskelujen aloitusta uudella paikkakunnalla tuettiin alusta lähtien (asunto, toimeentulo, terveyspalvelut, yhteistyö koulun kanssa, sekä vapaa-ajan toiminnan tukeminen ja tarjoaminen jne.) Opintojen etenemistä ja asumiseen ja toimeentuloon liittyvissä asioissa ollaan tuettu tiivisti koko ajan, nuoren tarpeen mukaan.

Joskus oikeiden palveluiden löytyminen ei ole helppoa eikä asiakaslähtöistä. Erään asiakkaan polku on viime vuoden loppupuolelta tähän päivään kulkenut niin, että ensin hän haki apua mt-ongelmiinsa terveydenhuollon päivystyksestä, josta asiakas ohjattiin kääntymään mt-ongelmaisille tarkoitettuun ensiohjauspaikkaan. Täältä asiakkaalle annettiin lääkkeitä kahdeksi päiväksi ja pyydettiin varaamaan aika työterveyslääkäriltä. Työterveydessä sanottiin, että asiakas on käyttänyt jo maksimimäärän, eli kolme, psykologin keskusteluaikaa joten hänen tulisi ottaa yhteyttä kaupungin psykiatrian poliklinikalle. Työterveyslääkäri määräsi sairauslomaa ja kirjoitti reseptin lääkkeisiin. Kaupungin psykiatrian poliklinikalla asiakkaalle kerrottiin, että vapaita aikoja on vasta noin kolmen kuukauden päästä ja käskettiin kääntymään akuuttipsykiatrian poliklinikan puoleen. Akuuttipsykiatrialla ei kuitenkaan ollut tarjota minkäänlaista aikaa. Paluu siis kaupungin psykiatrian poliklinikalle, josta on yritetty saada tuloksetta yhteyttä ensiohjauspaikkaan, jossa asiakas tarinan alussa jo kävi. Edelleen asiakas odottaa tietoa tulevasta. Itsenäisesti hän on varannut aikoja Mielenterveysseuran kriisikeskukselta.

Nuori osa-aikainen yksinhuoltaja isä. Vuoden 2016/2017 aikana saatiin velkaneuvonnan kautta hänet velkajärjestelyyn. Teimme muutaman reissun ... tämän asian tiimoilta sekä selvittelimme aika paljon paperiasioita. Samalla oli asunnon hommaamista, hoitopaikan järjestelyä lapselle, huoltajussopimusten tekemistä, KELA:n tukien selvittelyä ja sinne sopimusten toimitteluja, ajokorttiasioden selvittelyä ja terveys selvittelyjä mm. sairaalasta. Työpajalle menoa ja sitten sairauslomapapereiden hankkimista kun ei terveys kestä. Lähtötilanne on kuitenkin ollut se, että kaveri on asunut teltassa vielä kolme vuotta sitten ja nyt on siisti asunto, lapsen tapaamiset ja huoltosopimukset toimii ja on kunnossa, on päässyt velkajärjestelyyn eli ehkä neljän vuoden päästä ei mene enää palkkatuloista (jos on töissä eikä eläkkeellä tai sairauslomalla) suurinta osaa perintään. On ollut työteliästä kuljettaa kaveria pitkiä matkoja, varsinkin kun toisinaan alkuunsa tuli ohareita, mutta asiat ovat edenneet kuitenkin koko ajan loistavasti pitkässä juoksussa, ja henkilö on itse innostunut ja oppinut hoitamaan aika hyvin asioitaan, kun on itsetunto ja usko omaan kykyihinsä sekä elämähalua.

Nuorten elämäntilanne, toimeentulo ja asumistilanne

Etsivän nuorisotyön tilastotiedot kattavat myös nuorten tilanteen yhteistyön alkaessa.² Noin puolet tavoitetuista nuorista on työttömiä. Reilu 70 prosenttia heistä oli myös ilmoittanut itsensä työttömäksi vuonna 2017. Tavoitetuista nuorista 33 prosenttia käy joko peruskoulua tai opiskelee muussa oppilaitoksessa (Kuva 5).

Suurin osa tavoitetuista nuorista tarvitsee taloudellista tukea, sillä vain viidelle prosentille tavoitetuista nuorista palkka on pääasiallinen toimentulon lähde. Toimeentuloon liittyvä ohjaus muodostaa sen takia tärkeän osuuden etsivästä nuorisotyöstä. Vanhempien rooli toimeentulon takaajina on aikaisempaa vähäisempi, vaikka edelleen 27 prosenttia etsivän nuorisotyön asiakkaista tuleeekin toimeen vanhempien tuloilla.

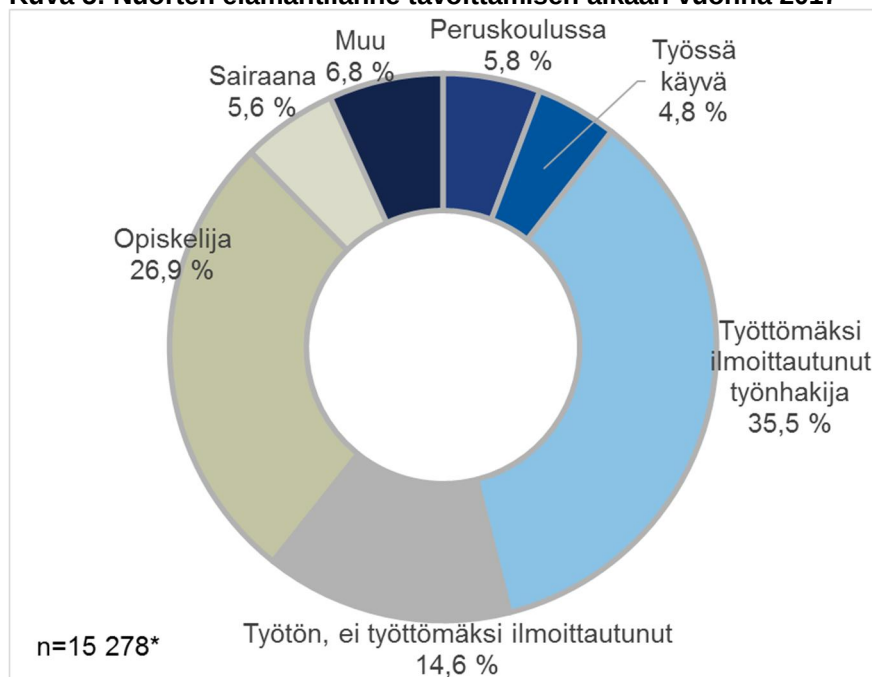
Oppilaitosten amireformi esimerkiksi auttaa nuorta pääsemään nopeammin koulutuksen pariin, jos hänellä itsellään on siihen halua. Toinen, nurja puoli, siinä on se, että kaikista nuorista ei enemmässä määrin ole liian joustavaan ja itseohjautuvaan opiskeluun. Nuorten työttömyys aiheuttaa monesti sen, että nuori ei enää usko omiin mahdollisuuksiin.

Vanhemmat tukevat lapsiensa asumista vähenevässä määrin, mutta kuitenkin 42 prosenttia tavoitetuista nuorista asuu vanhempiensa luona. Aikaisempaa suurempi osa nuorista asuu sen sijan omassa vuokra-asunnossa. Vain pieni osuus nuorista on asunnottomia. Pääkaupunkiseudulla asumistilanne on haastavampi kuin muualla maassa. Esimerkiksi pääkaupunkiseudulla vain 38 prosenttia tavoitetuista nuorista asuu omassa vuokra-asunnossa tai omassa omistusasunnossa (koko maa: 48 %).

Työntekijöiden haasteena ovat usein nuorten mielenterveys- ja päihdeongelmat. Osa etsivistä kokee, että yhä useammalla nuorella erilaiset ongelmat kasaantuvat ja luottamuksen syntyminen on haastavaa.

² Tässä kappaleessa sivuutetaan nuoret, joiden kohdalla rekisteritiedot ovat puutteelliset. Elämäntilanne, asumismuoto ja toimeentuloasiat eivät tule välttämättä esille ensimmäisissä keskusteluissa, ja myöhemmin työntekijä ei aina muista asiaa merkitä. Sen vuoksi rekisteristä puuttuu tästä kohdasta paljon tietoja.

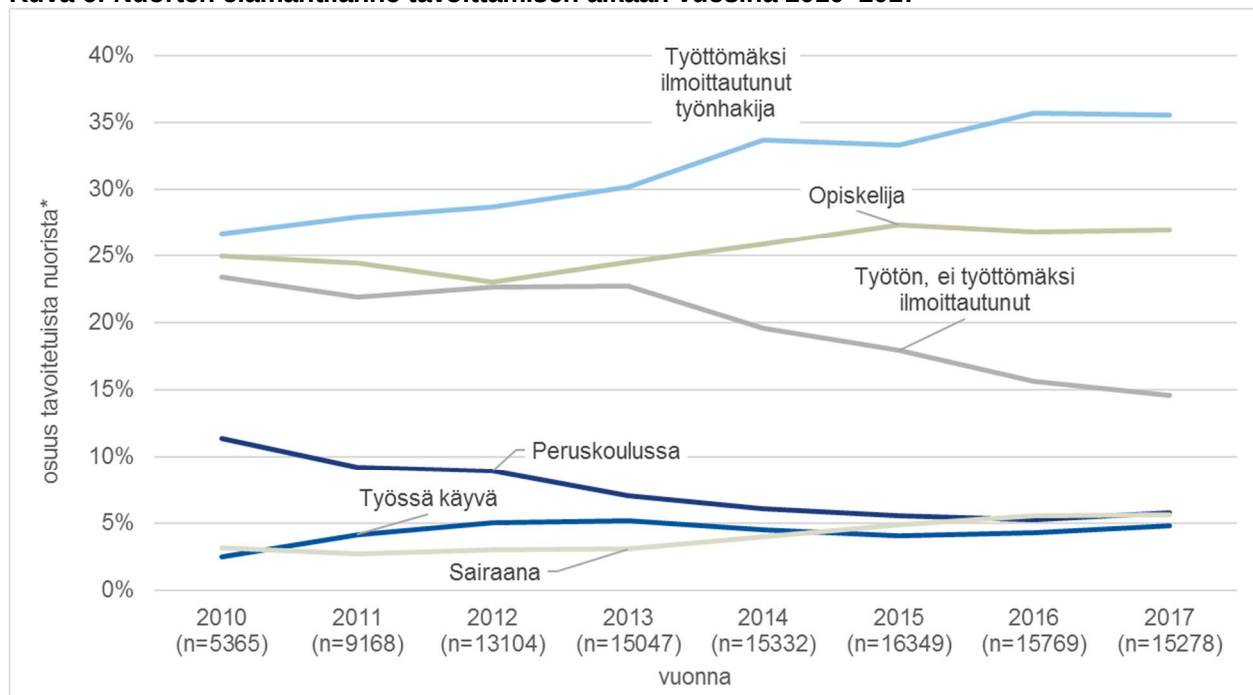
Kuva 5: Nuorten elämäntilanne tavoittamisen aikaan vuonna 2017

*Nuorten määrä ilman "ei tietoa".

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

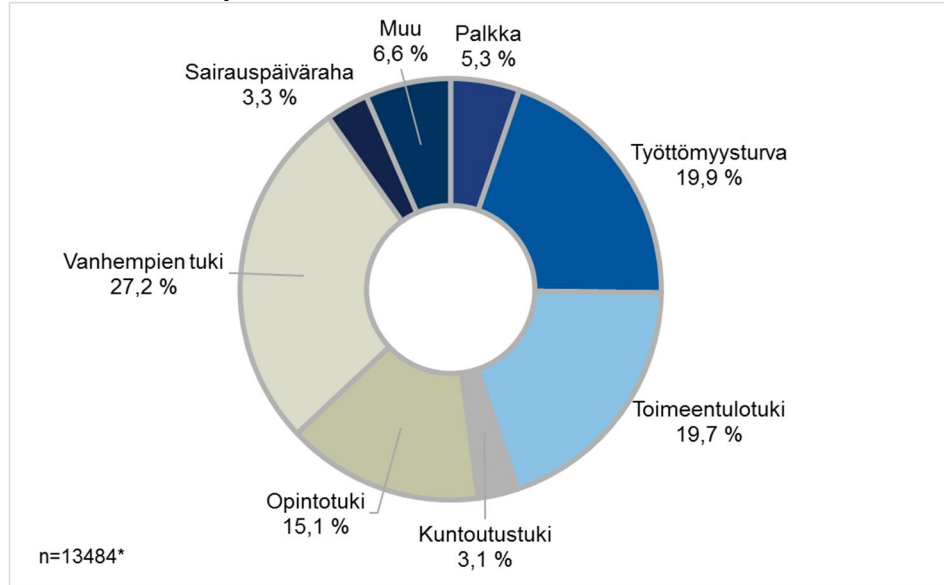
Kuva 6: Nuorten elämäntilanne tavoittamisen aikaan vuosina 2010–2017

*Nuorten määrä ilman "ei tietoa".

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

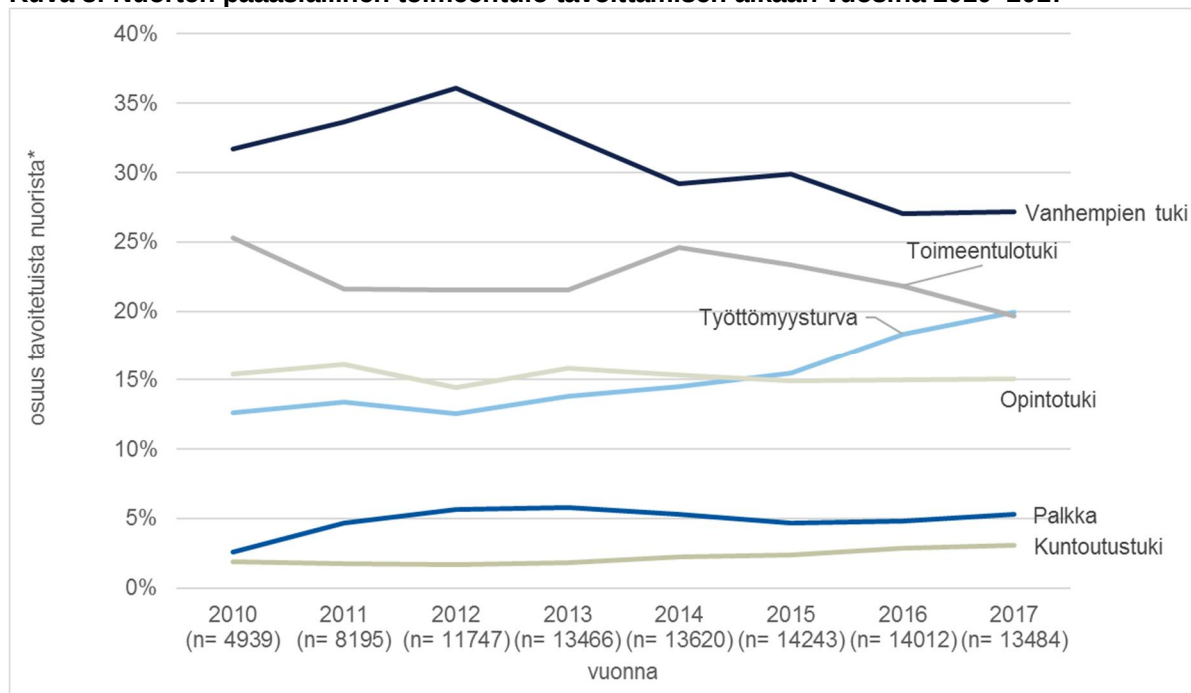
Kuva 7: Nuorten pääasiallinen toimeentulo tavoittamisen aikaan vuonna 2017

*Nuorten määrä ilman "ei tietoa".

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

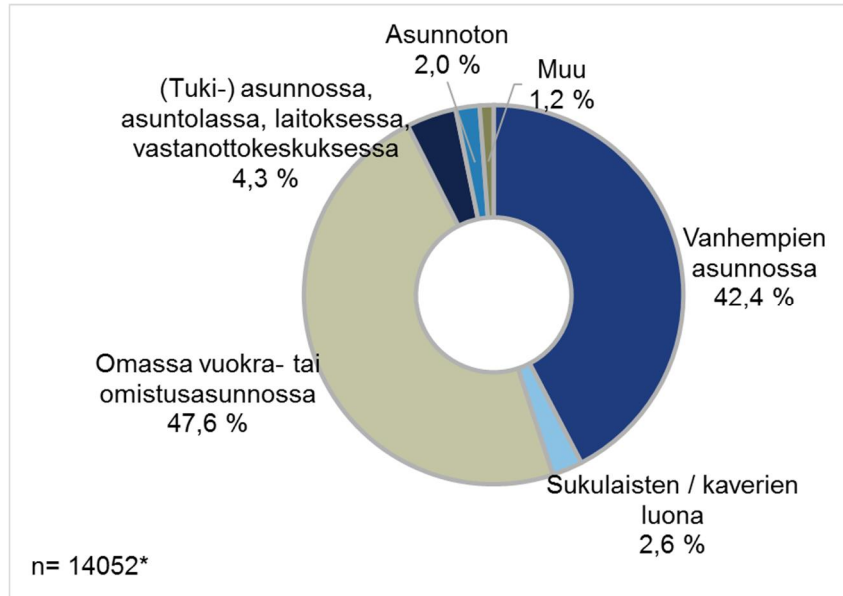
Kuva 8: Nuorten pääasiallinen toimeentulo tavoittamisen aikaan vuosina 2010–2017

*Nuorten määrä ilman "ei tietoa".

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

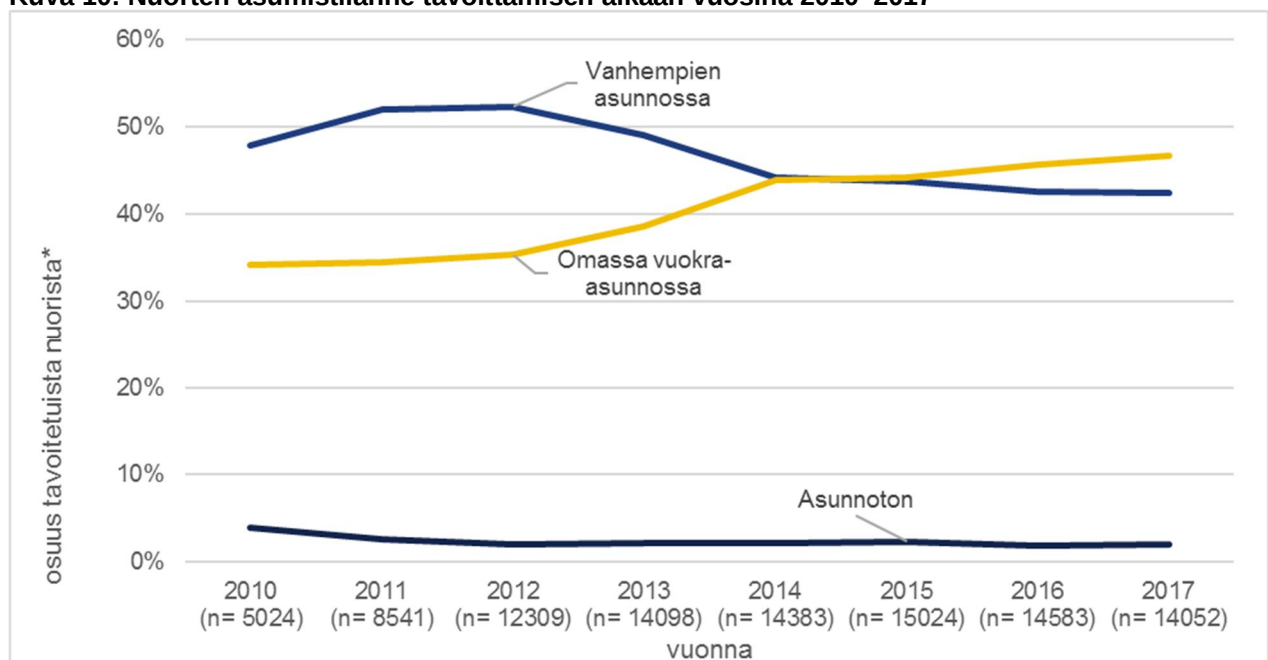
Kuva 9: Nuorten asumistilanne tavoittamisen aikaan vuonna 2017

*Nuorten määrä ilman "ei tietoa".

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Kuva 10: Nuorten asumistilanne tavoittamisen aikaan vuosina 2010–2017

*Nuorten määrä ilman "ei tietoa".

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

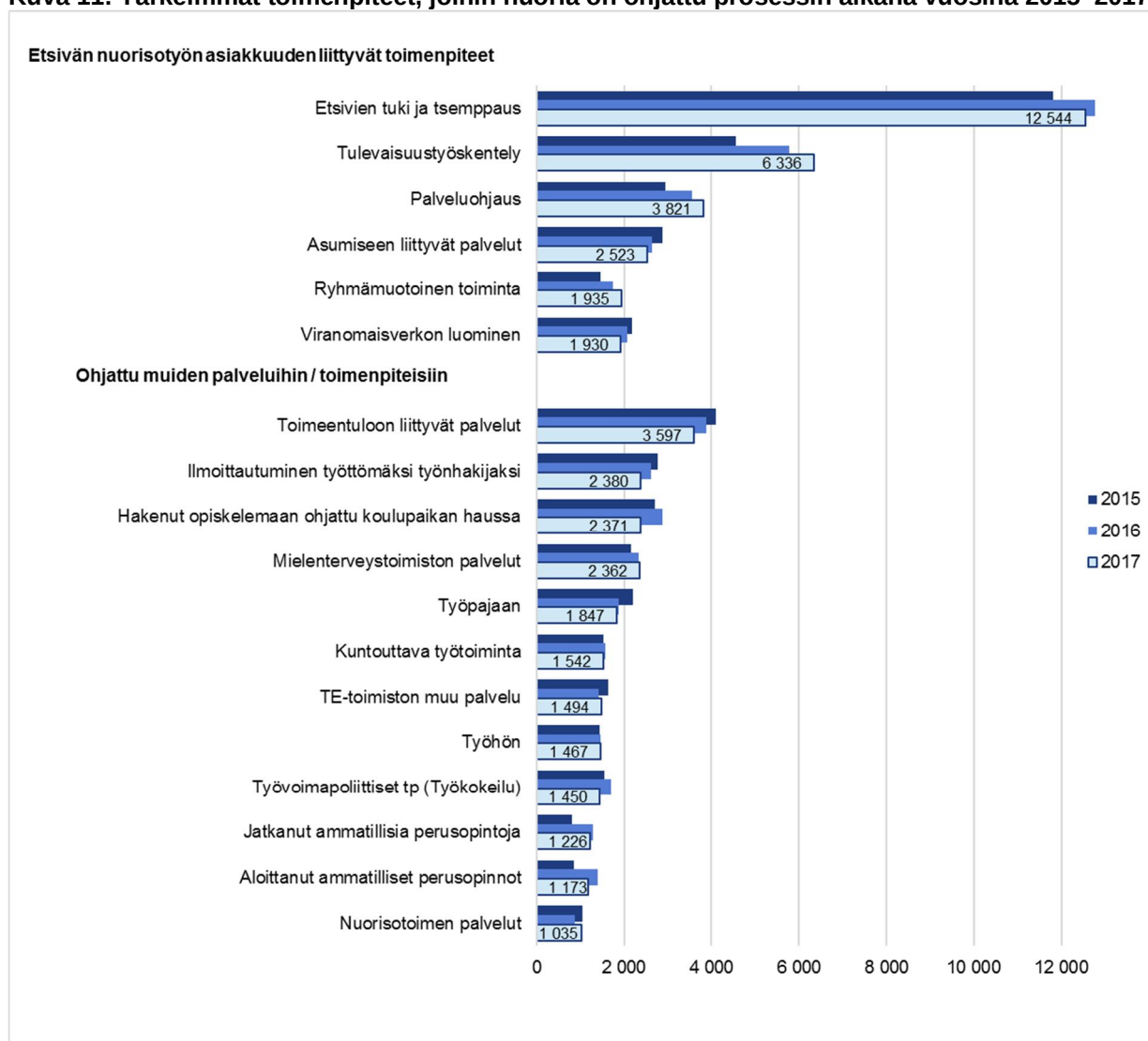
Nuoret toimenpiteissä

Etsivät nuorisotyöntekijät ohjaavat nuoria monipuolisesti eri palveluihin ja toimenpiteisiin. Nuoria ei välttämättä vain ohjattu muiden palveluihin tai toimenpiteisiin, vaan neuvonta, ohjaus ja tulevaisuuden suunnittelu sekä tsemppaus ovat olleet tärkeässä osassa asiakassuhteessa.

.... Ei voi luovuttaa, vaikka nuori palaa kerta toisen jälkeen takaisin, vaan on löydettävä taas uusia reittejä, jotta toivo pysyy hengissä. Myöskään ei voida liian nopeasti lähettää nuorta omin päin maailmalle, ellei hänellä ole vielä eväitä siihen. Aluksi on siis saatava arjenhallinta toimimaan ja joillakin se voi viedä kauankin.

Kuvasta 11 näkyy, että toimentuloon liittyvät palvelut muodostavat tärkeimmän yksilöllisten toimenpiteiden joukon, pois lukien etsivän nuorisotyön asiakkuus. Oppilaitoksen lisäksi nuorten työpaja voi olla usein sopiva paikka, mihin etsivä nuorisotyöntekijä voi ohjata. Nuorten tarinoissa tulee esille työpajojen tärkeä rooli palveluverkostossa.

Kuva 11: Tärkeimmät toimenpiteet, joihin nuoria on ohjattu prosessin aikana vuosina 2015–2017

* vastaaja on voinut valita useamman vastausvaihtoehdon

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Taulukko 6: Toimenpiteet, joihin nuoria on ohjattu prosessin aikana vuosina 2013–2017

Toimenpide	2013	2014	2015	2016	2017	
	Nuorten määrä					
Nuoret toimenpiteissä	12 305	12 273	13 758	13 716	13 397	
Etsivän nuorisotyön asiakkuus						
Etsivien tuki ja tsemppaus 1)	-	-	11 817	12 770	12 544	
Tulevaisuustyöskentely 1)	-	-	4 564	5 779	6 336	
Ryhmämuotoinen toiminta 1)	-	-	1 471	1 742	1 935	
Nuotta-valmennus 1)	-	-	475	478	476	
Starttivalmennus 1)	-	-	399	500	541	
Palveluohjaus 1)	-	-	2 957	3 565	3 821	
Viranomaisverkon luominen	2 833	2 342	2 175	2 066	1 930	
Asumiseen liittyvät palvelut	2 667	2 890	2 883	2 632	2 523	
Ohjaus toisille etsiville 1)	-	-	373	344	307	
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut						
Mielenterveystoimiston palvelut	1 848	1 975	2 166	2 332	2 362	
Päihdekuntoutus	583	665	656	616	547	
Muu terveyskeskuspalvelu	1 132	1 216	1 027	938	933	
Kuntouttava työtoiminta	1 209	1 452	1 536	1 576	1 542	
Toimeentuloon liittyvät palvelut	3 881	4 136	4 112	3 886	3 597	
Velkaneuvonta	508	432	452	394	378	
Lastensuojelutoimenpide	204	291	287	242	236	
Muu sosiaalitoimen palvelu	1 286	1 176	799	696	644	
Liikunta, nuoriso ja vapaa-ajan palvelut						
Nuorisotoimen palvelut	1 616	1 464	1 047	877	1 035	
Liikuntatoimen palvelut	311	281	341	303	363	
Järjestöjen palvelut	396	415	393	321	336	
Muu vapaa-ajan palvelut	961	887	727	642	640	
Opinnot						
Aloittanut opinnot 2)	2 118	1 718	-	-		
Jatkanut opintoja 2)	2 296	2 471	-	-		
Peruskoulun opinnot 1)	-	-	376	359	358	
Ohjaava ja valmistava ammatillinen koulutus / Valma-koulutus 1)	-	-	346	363	311	
Muut nivelvaiheen opinnot 1)	-	-	75	87	69	
Lukion opinnot 1)	-	-	235	307	301	
Aloittanut ammatilliset perusopinnot 1)	-	-	812	1 302	1 173	
Jatkanut ammatillisia perusopintoja 1)	-	-	862	1 408	1 226	
Muut ammatilliset opinnot 1)	-	-	173	172	167	
Hakenut opiskelemaan / ohjattu koulupaikan haussa 1)	-	-	2 707	2 872	2 371	
Oppisopimuskoulutus	365	393	308	255	194	
Muu opiskelu 1)	-	-	2 160	507	445	
Työhön liittyvät toimenpiteet						
Ilmoittautuminen työttömäksi työnhakijaksi	3 230	3 042	2 773	2 629	2 380	
TE-toim. Ammatinvalinnanohjaus	882	798	707	597	534	
TE-toimiston työkokeilu	1 758	2 029	1 549	1 715	1 450	
TE-toimiston muu palvelu	1 149	1 210	1 644	1 424	1 494	
Työhön	1 257	1 406	1 435	1 468	1 467	
Työpajaan	2 838	2 811	2 213	1 884	1 847	
Muut toimenpiteet						
Ohjaaminen ryhmätoimintaan 1)	-	-	666	714	722	
Ohjaaminen kotouttamistoimenpiteisiin	51	47	32	33	30	
Armeija / siviilipalvelu 1)	-	-	336	384	369	
Poliisi	192	167	202	151	142	
Muut toimenpiteet	4 684	5 271	2 403	1 271	1 035	
Keskimääräinen toimenpide määrä / nuori	3,3	3,3	4,6	4,6	4,6	

1) Kysytty vuonna 2015 alkaen

2) Ei kysytty vuonna 2015 alkaen

* vastaaja on voinut valita useamman vastausvaihtoehdon

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Palvelutarpeita työntekijöiden näkökulmasta

Moni työntekijä kokee työnsä haastavaksi, jos nuorten läheisyydestä ei löydy sopivia palveluja, mihin he voivat ohjata nuoria. Maaseudulla heikot joukkoliikenneyhteydet aiheuttavat lisävaikeuksia. Toisaalta jotkut kertoivat, että pienen paikkakunnan etu on, että yhteistyö on tiivistä ja apua saa pikaisesti. Työssä onnistumiseksi etsivät kokevat usein, jos nuoret pääsevät eteenpäin elämässä, esimerkiksi koulutuksiin tai töihin.

Harmittaa kun alueemme nuorilla on tosi paljon mielen-terveysongelmia, eivätkä he saa tarpeeksi apua niihin. Psyk.palvelut sanoutuvat liian helposti irti asiakkuuksistaan ja sitten olemme nuorten kanssa ihan yksinämme. Nuorten päihdeongelmat yleisiä, enemmän päihdetyöntekijöitä ja päihdetyötä olisi oltava.

Kyselyssä pyydetään sanallinen arvio siitä, minkälaisen palveluiden saatavuudessa on ongelmia. Työntekijöiden mielestä selkeästi eniten puutetta on eri mielenterveys- ja päihdepalveluista, kuten erityisesti nuorille suunnatuista tai matalan kynnyksen palveluista. Lisäksi usein mainittiin Kelan sekä TE-toimiston palvelut- ja lähellä sijaitsevien ammatillisten opiskelumahdollisuuksien puute. Myös tuetulle asumiselle sekä nuorille soveltuville asunnoille olisi tarvetta. Jotkut vastaajat kaipaavat lisää ruotsinkielisiä palveluja.

Matalan kynnyksen palvelut ovat etsivien nuorisotyöntekijöiden mielestä tärkeitä. Jos ei ole olemassa esimerkiksi Starttipajaa, jotkut organisaatiot järjestävät itse ryhmämuotoista toimintaa. Osa työntekijöistä toivoo matalan kynnyksen iltatoimintapaikkoja ja harrastusmahdollisuuksia myös vanhemmille nuorille.

Kuva 12: Palveluja, joiden saatavuudessa puutetta työntekijöiden mukaan vuonna 2017

Palvelut	Määrä	Osuus*	Palvelut tärkeysjärjestyksessä					
			1		2		3	
			Määrä	Osuus	Määrä	Osuus	Määrä	Osuus
Mielenterveys- ja päihdepalvelut	190	30,6 %	93	39,9 %	66	30,8 %	31	17,9 %
TE-toimisto / Kelan saatavuus	70	11,3 %	22	9,4 %	27	12,6 %	21	12,1 %
Tuettu asuminen, asunnot	56	9,0 %	18	7,7 %	20	9,3 %	18	10,4 %
Koulutus	49	7,9 %	21	9,0 %	13	6,1 %	15	8,7 %
Matalan kynnyksen palvelut /Starttipaja / Ryhmätoiminta /Päivätoiminta	37	6,0 %	16	6,9 %	12	5,6 %	9	5,2 %
Palveluiden saatavuus / Etäisyys / Julkinen liikenne / Henkilökohtaisen asiakaspalvelu	35	5,6 %	11	4,7 %	16	7,5 %	8	4,6 %
Työpaja / kuntouttava työtoiminta	27	4,4 %	9	3,9 %	6	2,8 %	12	6,9 %
Velkaneuvonta / Ammatinvalinnan ohjaus / muut ohjaus	27	4,4 %	7	3,0 %	8	3,7 %	12	6,9 %
Vapaa-ajanviettomahdollisuudet / Harrastukset	25	4,0 %	3	1,3 %	12	5,6 %	10	5,8 %
Palkkatukityöpaikat / Työkokeilupaikat / Tuetut työpakat / Välityömarkkina paikkoja	21	3,4 %	10	4,3 %	5	2,3 %	6	3,5 %
Työpaikat	17	2,7 %	7	3,0 %	6	2,8 %	4	2,3 %
Tukihenkilötoiminta / Kotipalvelu	16	2,6 %	4	1,7 %	6	2,8 %	6	3,5 %
Ohjaamo tms.	13	2,1 %	2	0,9 %	4	1,9 %	7	4,0 %
Lääkäripalvelu / Terveyspalvelu	11	1,8 %	4	1,7 %	4	1,9 %	3	1,7 %
Oppisopimuspaikat	4	0,6 %	-	0,0 %	3	1,4 %	1	0,6 %
Muut	22	3,5 %	6	2,6 %	6	2,8 %	10	5,8 %
Vastaukset yhteensä	620	100 %	233	100 %	214	100 %	173	100 %

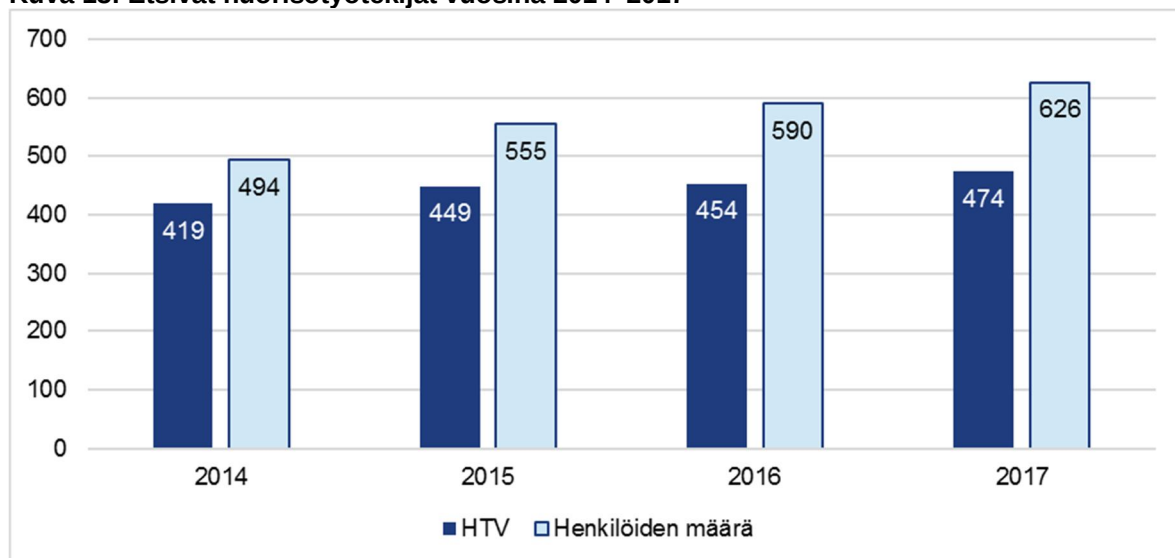
* 1-3 vastaukset / organisaatio tärkeysjärjestyksessä;

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely).

4. Etsivät nuorisotyöntekijät

Kyselyn tulosten mukaan etsivän nuorisotyön henkilötyövuosia (htv) kertyi 474, joka on 13 prosenttia enemmän kuin vuonna 2014 (419 htv) (Kuva 13). Yhteensä 626 henkilöä työskenteli etsivänä nuorisotyöntekijänä vuonna 2017. Henkilöiden ja henkilötyövuosien määrän ero johtuu siitä, että osa henkilöistä työskenteli osa-aikaisesti etsivinä nuorisotyöntekijöinä tai vaihtoi työpaikkaansa vuoden aikana. Lisäksi vanhempainvapaa-, virkavapaa- tai opintovapaasijaisuudet tuottavat henkilöstön vaihtuvuutta vuoden aikana. Alle puolet työntekijöistä oli töissä koko vuoden 2017 kokopäiväisesti (1 htv). Henkilöstön vaihtuvuus vaikuttaa kasvaneen viimeisen kolmen vuoden aikana, mutta tämä ilmiö voi johtua osittain tarkemmasta tiedonkeruusta, kun tietoja siirretään yhä useammin kyselyyn suoraan koko vuoden ajan päivitettävästä rekisteristä. Vuonna 2017 henkilöstöstä 76 % oli naisia. Tämä on lähes sama osuus kuin edellisinä vuosina.

Kuva 13: Etsivät nuorisotyöntekijät vuosina 2014–2017

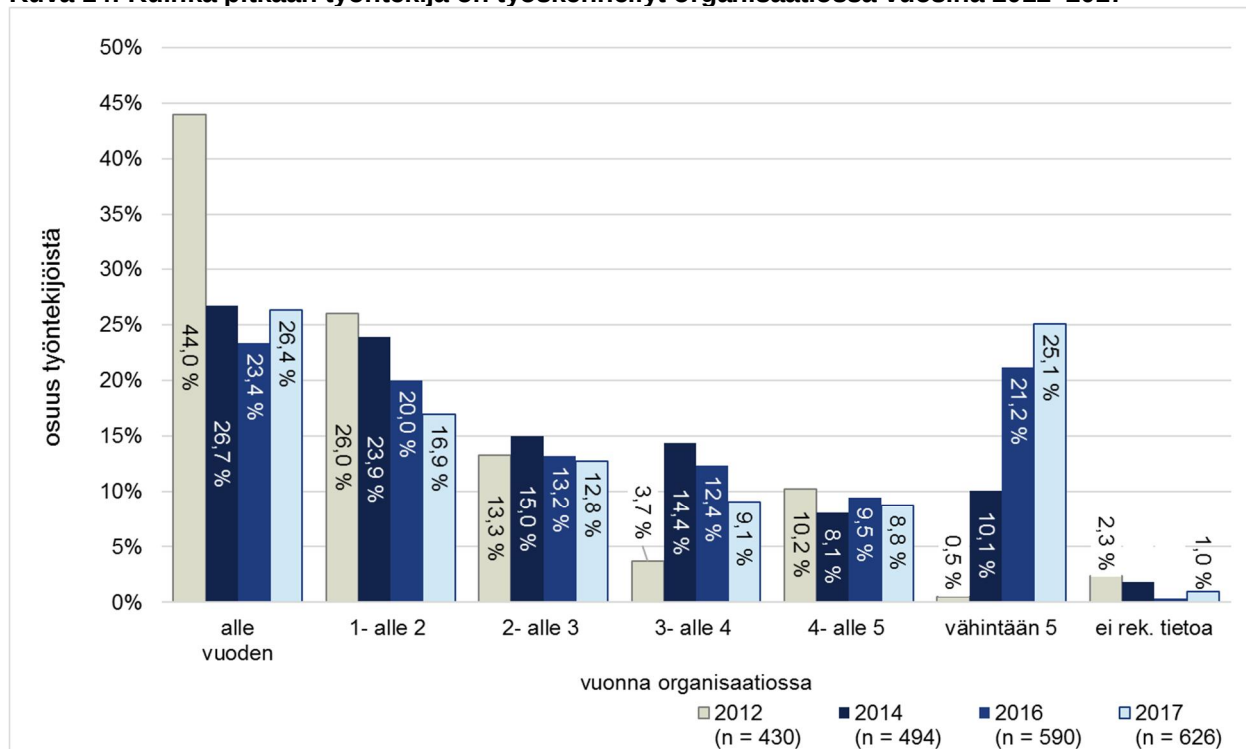
Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Työntekijöiden työkokemus

Työntekijöiden työkokemus etsivinä nuorisotyöntekijöinä on kasvanut viime vuosina merkittävästi. Nykyisin 25 prosenttia työntekijöistä on työskennellyt vähintään viisi vuotta organisaatiossa. Vuonna 2012 noin 70 prosenttia oli työskennellyt organisaatiossa alle kaksi vuotta. Vuonna 2017 tämä osuus oli 43 prosenttia etsivistä nuorisotyöntekijöistä.

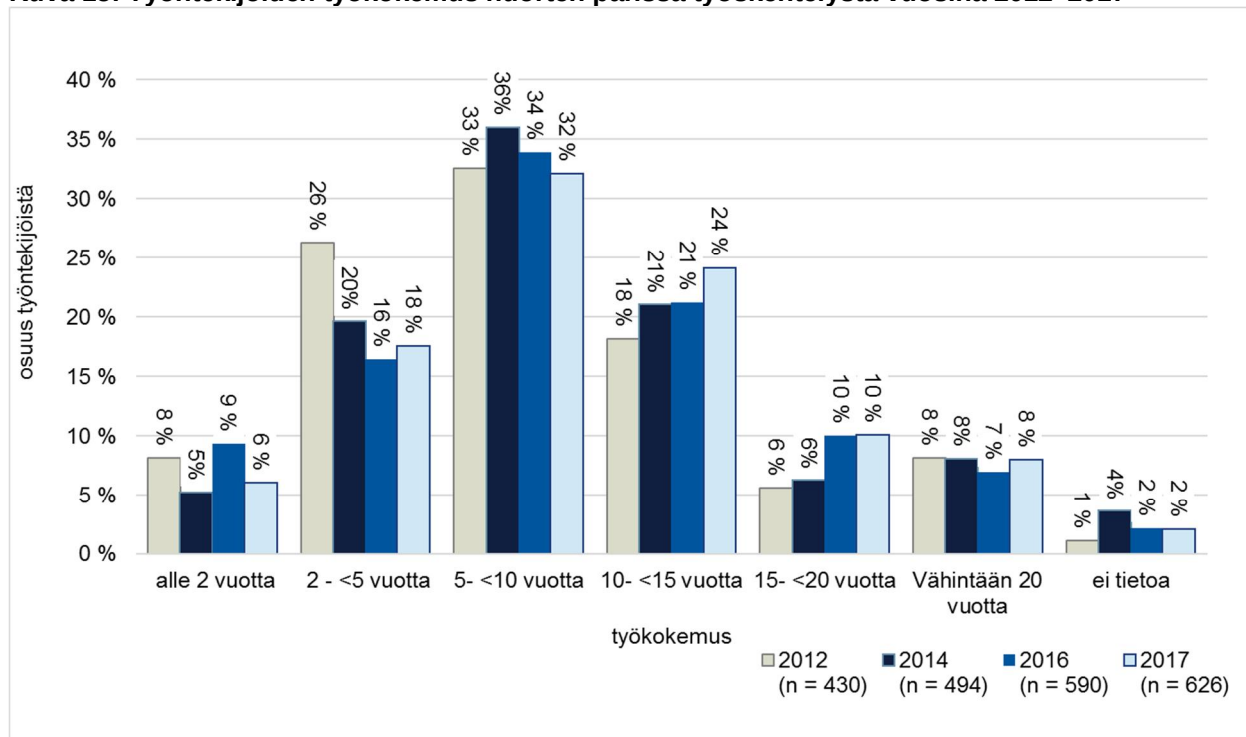
Työntekijöillä on runsaasti työkokemusta nuorten kanssa työskentelystä. Keskimääräinen työkokemus nuorten parissa työskentelystä oli vuonna 2017 noin yhdeksän vuotta ja vain kuudella prosentilla työntekijöistä oli alle kaksi vuotta työkokemusta nuorten parissa (Kuva 15). Työkokemus nuorten parissa työskentelystä on lisääntynyt hieman vuodesta 2012.

Kuva 14: Kuinka pitkään työntekijä on työskennellyt organisaatiossa vuosina 2012–2017

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Kuva 15: Työntekijöiden työkokemus nuorten parissa työskentelystä vuosina 2012–2017

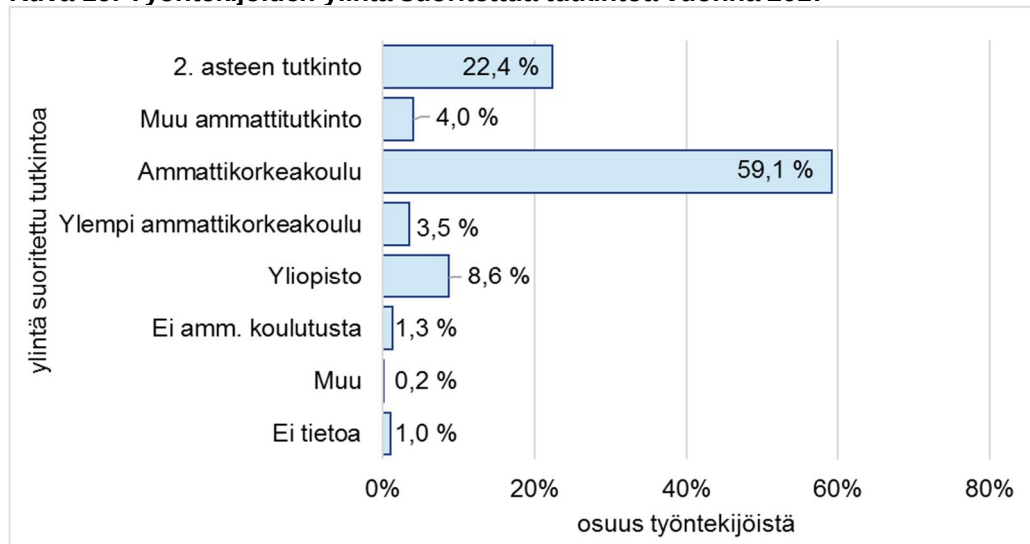

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Työntekijöiden koulutustausta

Suurin osa etsivän nuorisotyön työntekijöistä on suorittanut vähintään ammattikorkeakoulututkinnon, vain muutamalla ei ole lainkaan alan ammatillista tutkintoa (Kuva 16).

Kuva 16: Työntekijöiden ylintä suoritettua tutkintoa vuonna 2017

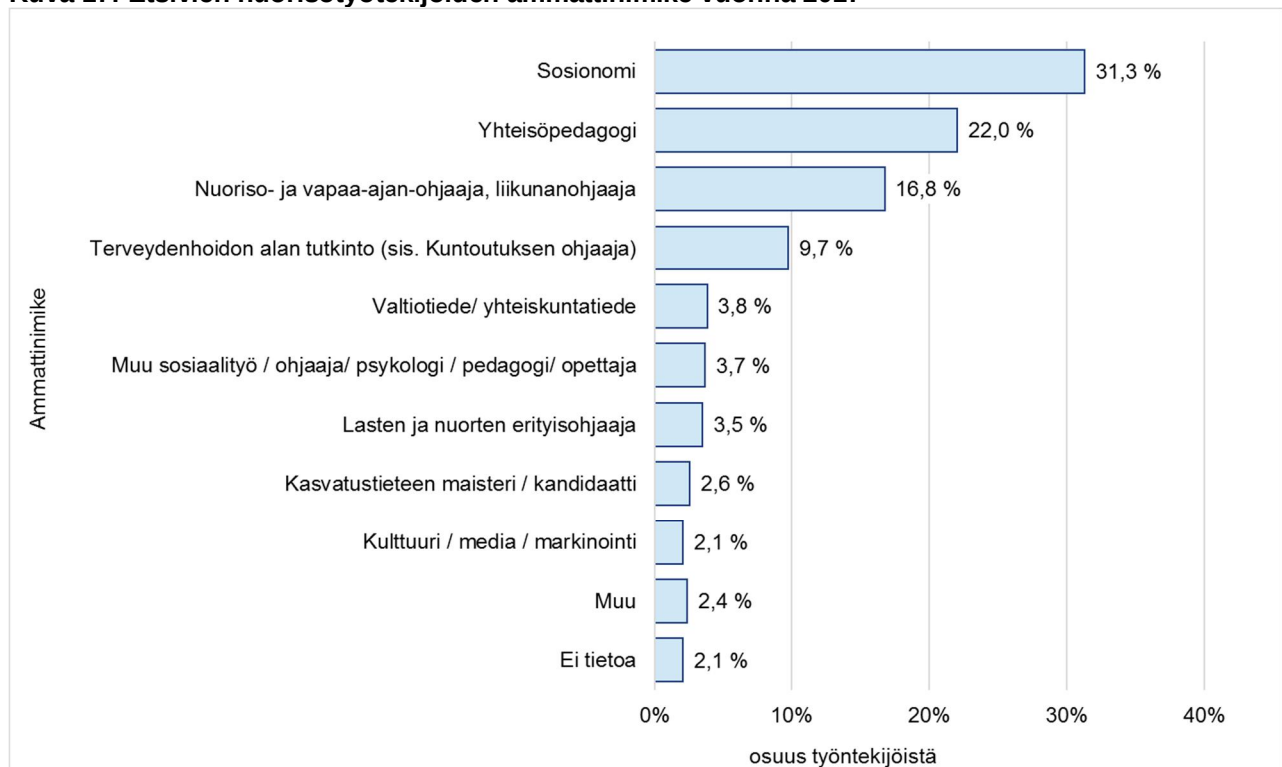

N= 626 työntekijää.

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Yleisimmät ammattinimikkeet ovat sosionomi (31,3 %), yhteisöpedagogi (22 %) sekä nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja (16,8 %) (Kuva 17). Kasvatuksen ja sosiaalialan ammattilaisten lisäksi 9,7 prosenttia etsivistä nuorisotyöntekijöistä on taustaltaan terveydenhoidon tutkinnon suorittaneita kuten lähihoitajia, sairaanhoitajia tai mielenterveyshoitajia.

Kuva 17: Etsivien nuorisotyöntekijöiden ammattinimike vuonna 2017

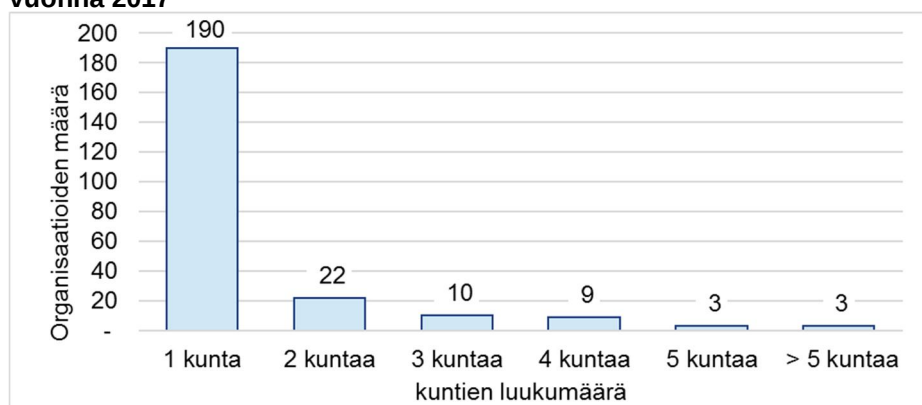
N= 626 työntekijää.

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

5. Etsivän nuorisotyön organisaatiot

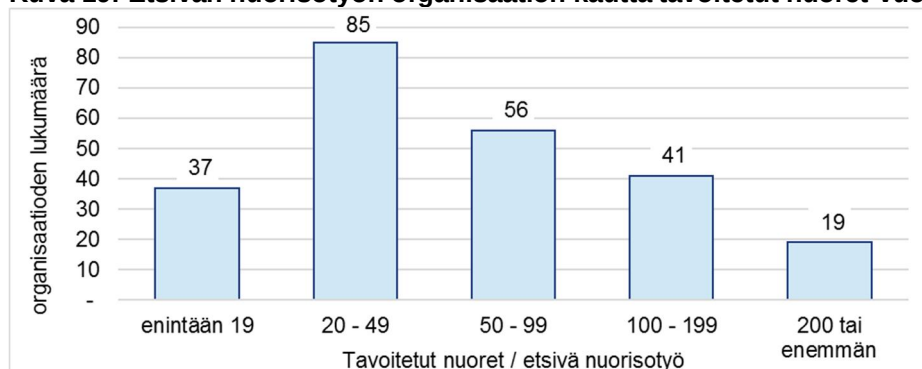
Etsivä nuorisotyö tarjoaa palvelujaan tyypillisesti oman kunnan alueella, joskus myös naapurikunnassa (Kuva 18). Muutama etsivän nuorisotyön organisaatio tarjoaa palveluita laajemmalle kuin yhden tai kahden kunnan alueelle. Kolme organisaatiota tarjoaa palvelua yli viiden kunnan alueelle tai valtakunnallisesti. Yksi verkkopohjainen etsivän nuorisotyön organisaatio tarjoaa valtakunnallista palvelua. Suurin osa etsivän nuorisotyön organisaatioista tavoitti vuonna 2017 enintään 100 nuorta (Kuva 19). Organisaatioista 19 tavoitti vähintään 200 nuorta, lähes 30 % tavoitusta nuorista oli näiden etsivän nuorisotyön organisaation asiakkaita. Yleensä etsivän nuorisotyön organisaatioissa kertyi yhdestä kahteen henkilötyövuotta (Kuva 20). Työntekijät kokevat työparityöskentelyn yleensä onnistuneeksi ja yksin työskenteleminen ilmoitettiin haasteelliseksi.

Kuva 18: Toimialueen laajuus: niiden kuntien määrä, joissa etsivä nuorisotyö tarjosi palveluja vuonna 2017

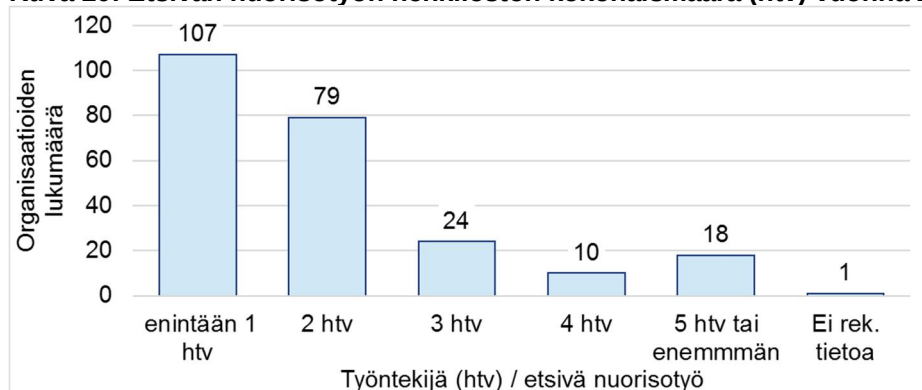
Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Kuva 19: Etsivän nuorisotyön organisaation kautta tavoitetut nuoret vuonna 2017

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Kuva 20: Etsivän nuorisotyön henkilöstön kokonaismäärä (htv) vuonna 2017

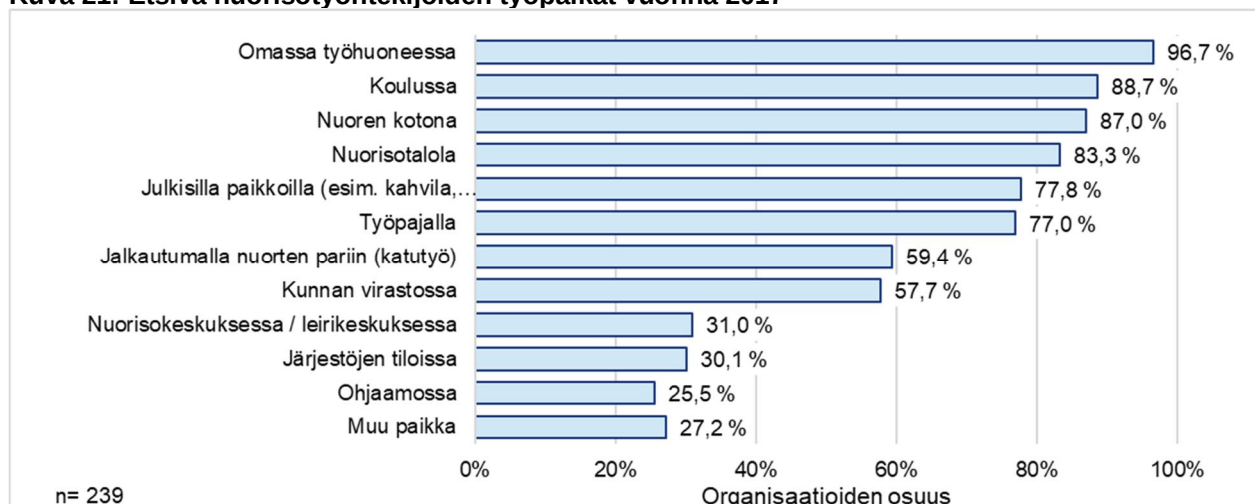

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Etsivä nuorisotyöntekijöiden työympäristö

Etsivä nuorisotyön työympäristö on monimuotoinen. Oman työhuoneen lisäksi työntekijät työskentelevät paikoissa, missä voi tavata paljon nuoria: koulussa, nuorisotalossa, julkisilla paikoilla, työpajalla jne. Usein työntekijät käyvät myös nuoren kotona.

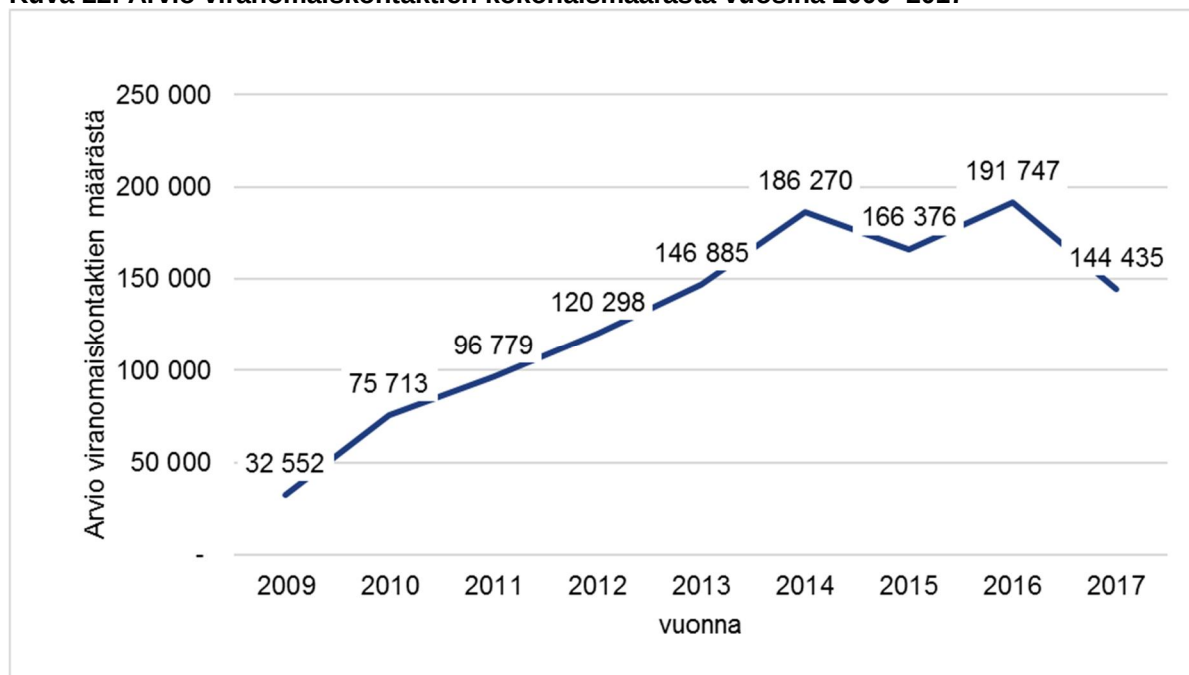
Kuva 21: Etsivä nuorisotyöntekijöiden työpaikat vuonna 2017

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Vastauksissa kysymykseen etsivien arviosta siitä, montako kertaa etsivä nuorisotyö on ollut yhteydessä viranomaistahoihin nuorten asioissa vuoden aikana, oli merkittävää hajontaa. Joillakin oli ollut yhteyksiä viranomaisiin vain joitakin kymmeniä kertoja vuodessa, joillakin yli 2000 kertaa vuodessa. Ero johtuu osittain siitä, että etsivää nuorisotyötä toteuttavien organisaatioiden resursointi vaihtelee yhdestä osa-aikaisesta työntekijästä lähes kymmeneen työntekijään. Lisäksi maaseudulla etsivän nuorisotyön haasteena on se, että paikkoja, mihin ohjata asiakkaita eteenpäin on vähemmän ja prosessit ovat siksi pitkiä. Vuodesta 2009 vuoteen 2016 arvioidut viranomaiskontaktit lisääntyivät, vuonna 2017 määrä on arvioitua pienempi.

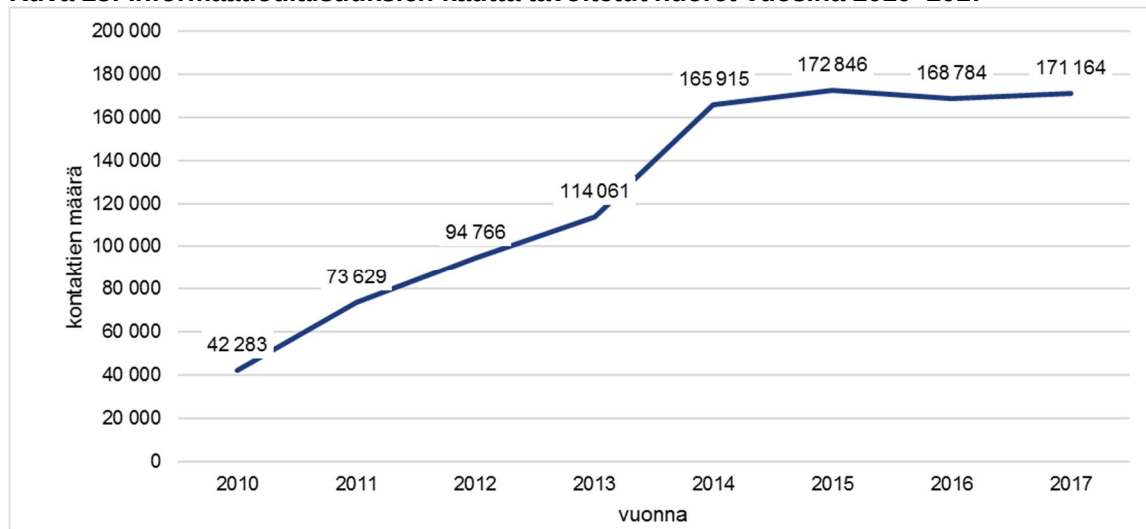
Kuva 22: Arvio viranomaiskontaktien kokonaismäärästä vuosina 2009–2017

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

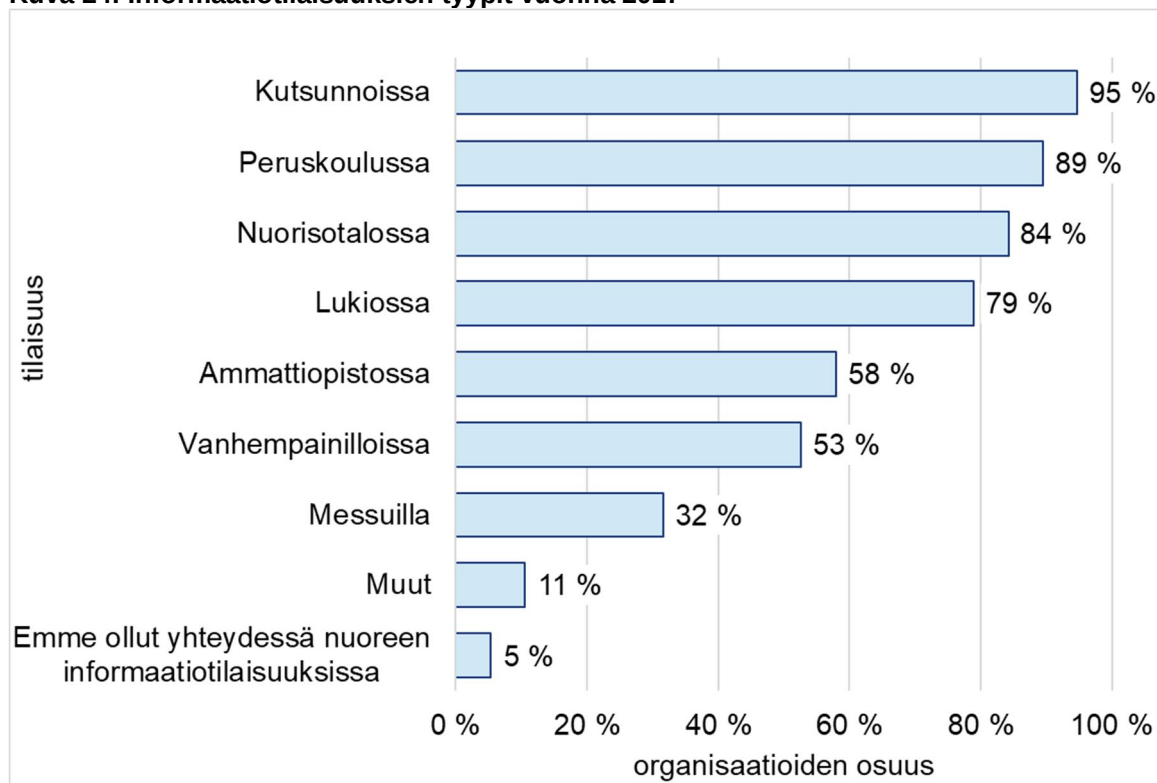
Arvioidut kontaktit nuorten kanssa erilaisissa informaatiotilaisuuksissa ovat kasvaneet vuodesta 2010. Eniten organisaatiot ovat olleet yhteydessä nuoriin kutsunnoissa, eri oppilaitoksissa ja nuorisotaloissa.

Kuva 23: Informaatiotilaisuuksien kautta tavoitetut nuoret vuosina 2010–2017

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Kuva 24: Informaatiotilaisuuksien tyypit vuonna 2017*

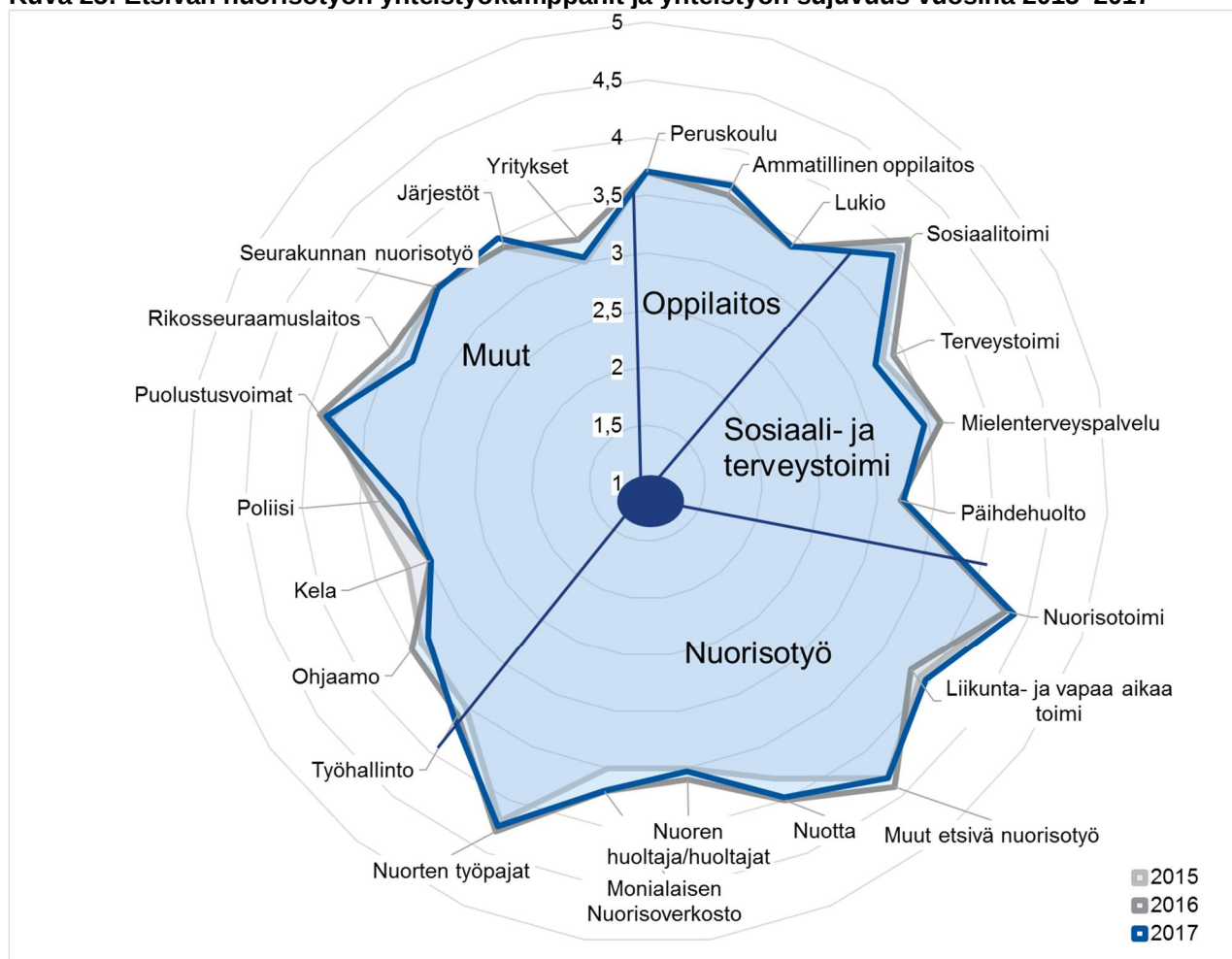
*Vastaaja on voinut valita useamman vastausvaihtoehdon; n=237.

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Etsivän nuorisotyön yhteistyökumppanit ja yhteistyön sujuvuus

Etsivä nuorisotyö työskentelee erilaisten oppilaitosten, viranomaisorganisaatioiden ja muiden kumppaneiden kanssa. Etsivässä nuorisotyössä onnistuminen edellyttää vahvaa verkostoitumista, hyvää palvelujärjestelmän hallintaa ja hyödyntämistä asiakkaiden edun mukaisesti sekä hyvää viestintää päättäjien ja nuorten vanhempien suuntaan siitä, mitä etsivä nuorisotyö on ja minkälaiset asiat auttaisivat nuoria elämässä eteenpäin. Vastaajien mukaan yhteistyö sujuu tavallisesti kohtuullisen hyvin. Asteikolla 1–5 yhteistyön sujuvuuden (1 = välttävä; 5 = erinomainen) keskiarvo on 3,6. Parhaat yhteistyökokemukset ovat nuorisotoimen (4,4), nuorten työpajojen (4,3) ja muiden organisaatioiden etsivien nuorisotyöntekijöiden (4,3) kanssa. Perustoimeentulotuki siirtyi kunnilta Kelan tehtäväksi 1.1.2017. Sen takia yhteistyötä tulisi tiivistää, mutta työntekijät arvioivat yhteistyön Kelan kanssa annetun yhteyskumppaneiden listalta yritysten kanssa vähiten sujuvaksi (3,0).

Kuva 25: Etsivän nuorisotyön yhteistyökumppanit ja yhteistyön sujuvuus vuosina 2015–2017

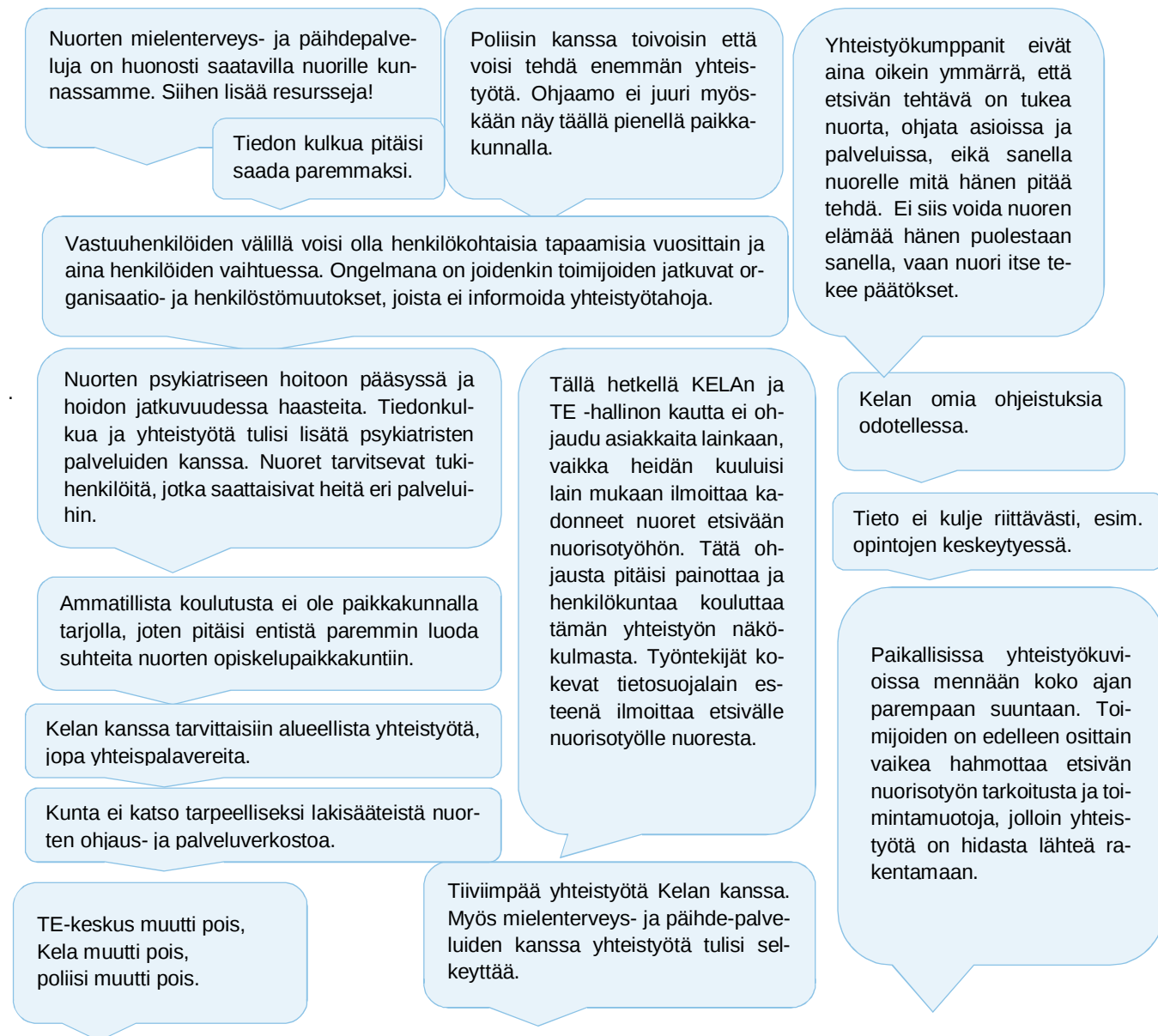

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Yhteistyön kehittämistarpeita etsivät nuorisotyöntekijät näkevät paljon. Kyselyn vastaajat kommentoivat, että edelleen pitäisi kehittää selkeämpää työnjakoa ja tehtävien rajoituksia eri toimijoiden kanssa. Eri vastaajat korostivat omia paikallisia kehittämistarpeitaan. Monet totesivat yleisesti, että ohjautumisen sujuvuutta pitäisi lisätä tai että etsiviin pitäisi ottaa yhteys varhaisemmassa vaiheessa, jotta he pystyisivät auttamaan paremmin. Lisäksi todettiin, että tiedonkulku voisi olla tehokkaampaa. Vastaajat nimesivät myös konkreettisia yhteistyökumppaneita kuten KELA, TE-toi-

mistot, koulut, yritykset tai työpajat, joiden kanssa yhteistyö voisi olla paikallisesti sujuvampaa. Kehittämistarpeina nähtiin myös puutteet palveluiden saatavuudessa, kuten matalan kynnyksen päihdepalvelun puuttuminen paikkakunnalta.

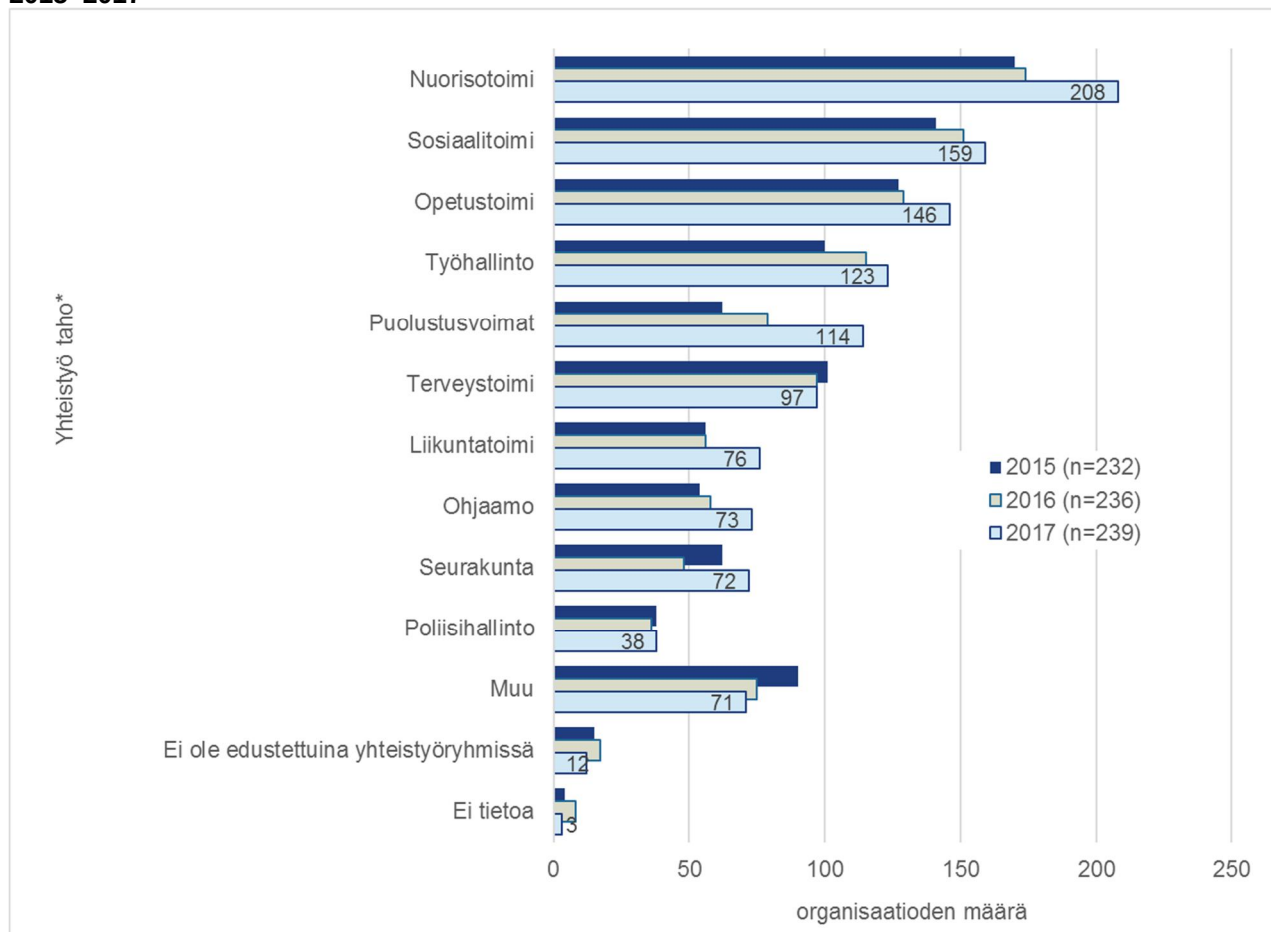
Kuva 26: Yhteistyön kehittämistarpeita

Etsivät nuorisotyöntekijät edustettuina yhteistyöryhmissä

Etsivän nuorisotyön työntekijät ovat lähes aina edustettuina joissakin monialaisissa yhteistyöryhmissä. Yleisimpiä ovat nuorisotoimen ja sosiaalitoimen ryhmät. Lisäksi etsivän nuorisotyöntekijät ovat edustettuina hankkeissa, erityyppisissä organisaatioissa kuten työpajoilla tai nuorisotaloilla, sekä paikallisissa työryhmissä (esim. hyvinvointi-, kriisityö- tai monialainen päihdetyöryhmä).

Kuva 27: Etsivät nuorisotyöntekijät edustettuina monialaisissa (asiakas)yhteistyöryhmissä vuosina 2015–2017

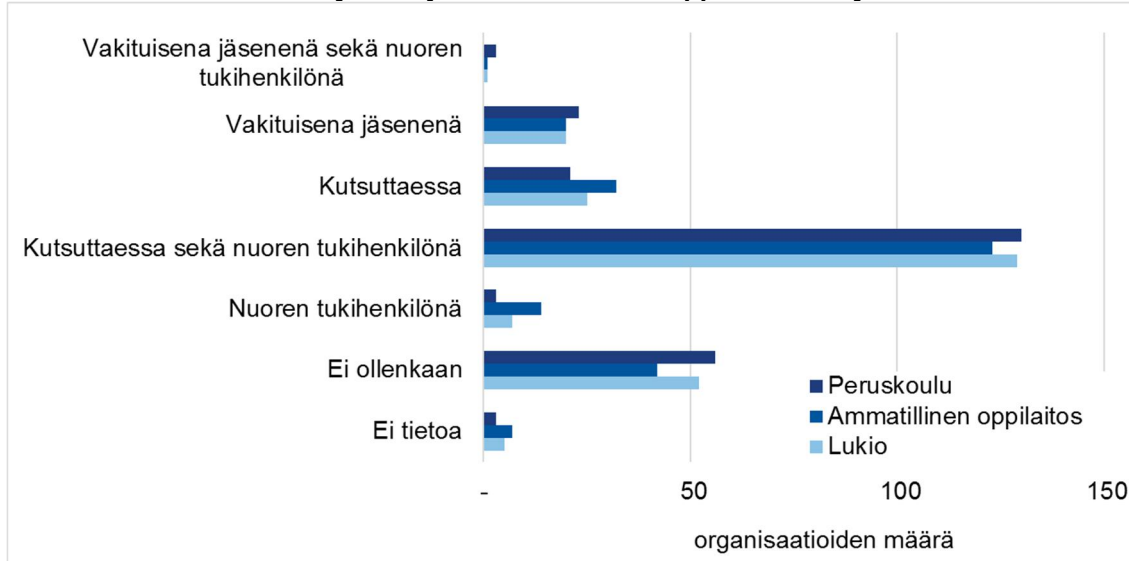

* Vastaaja on voinut valita useamman vastausvaihtoehdon.

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Etsivän nuorisotyöntekijät osallistuvat oppilashuoltoryhmiin kutsuttaessa, nuoren tukihenkilönä tai joskus vakituksena jäsenenä. 75 prosenttia etsivistä osallistuu peruskoulun oppilashuoltoryhmien toimintaan, 79 prosenttia ammattikoulun oppilashuoltoryhmiin ja 76 prosenttia lukion oppilashuoltoryhmiin. Yleisin syy osallistumiselle on, että etsivät nuorisotyöntekijät kutsutaan osallistumaan (51–54 % etsivistä). 8–11 prosenttia etsivistä osallistui vakituksina jäseninä koulujen oppilashuoltoryhmiin. Jotkut etsivät nuorisotyöntekijät osallistuvat oppilashuoltoryhmiin myös nuoren tukihenkilönä.

Kuva 28: Etsivän nuorisotyöntekijän osallistuminen oppilashuoltoryhmiin vuonna 2017

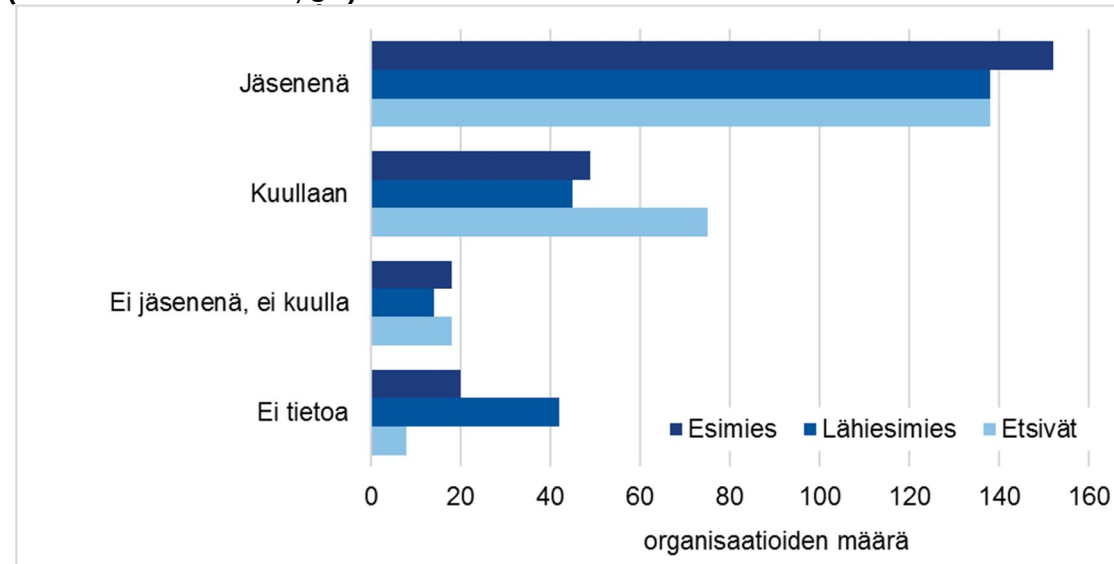

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Etsivän nuorisotyön edustus kuntien lakisääteisessä ohjaus- ja palveluverkostossa (Nuorisolaki 1285/2016; § 9)

Nuorisolain mukaan kunnassa on oltava nuorten ohjaus- ja palveluverkosto tai muu vastaava yhteistyöryhmä. Yleensä etsivä nuorisotyö on edustettu kuntien lakisääteisessä ohjaus- ja palveluverkostossa. Vastaajista 94 prosenttia ilmoitti, että esimiehet, lähiesimiehet tai etsivän nuorisotyöntekijät käyvät ainakin kuultavina verkostossa, mutta useimmiten he ovat verkoston jäseniä

Kuva 29: Etsivä nuorisotyö edustettuna kuntien lakisääteisessä ohjaus- ja palveluverkostossa (Nuorisolaki 1285/2016; § 9)

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

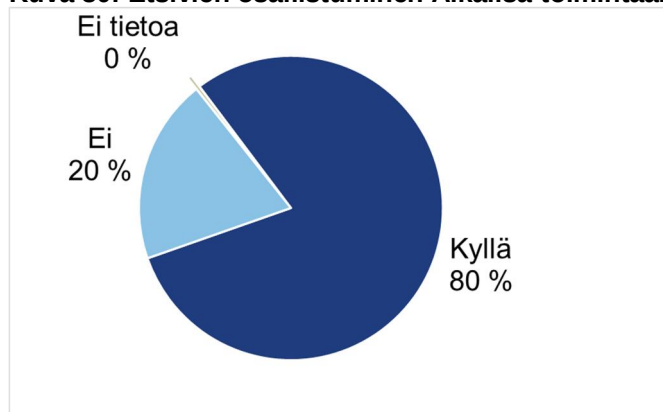
Etsivän nuorisotyön osallistuminen Aikalisä-toimintaan

Aikalisä-toiminta on kehittänyt nuorten miesten syrjäytymistä ehkäiseviä tukitoimia ja tutki niiden vaikuttavuutta. Opetus- ja kulttuuriministeriön koordinoima aikalisätoiminta on kaikille kutsuntaikäisille nuorille miehille ja varusmies- ja siviilipalvelusikäisille miehille ja naisille tarkoitettu tukipalvelu, jossa nuori saa oman nimetyn ohjaajan, tukea elämäntilanteen selvittelyyn, apua parhaiden ratkaisujen löytämiseen sekä tietoa ja ohjausta erilaisiin palveluihin.

Ohjaajat ovat toimintamalliin perehdytyksen saaneita ammattilaisia, jotka tarjoavat nuorelle mahdollisuuden arvioida omaa elämäntilannettaan ja toimintavaihtoehtojaan matalalla kynnyksellä. Toiminta on aina luottamuksellista, vapaaehtoista sekä maksutonta ja siihen voi hakeutua ennen kutsuntoja, kutsunnoissa, palveluksen aikana tai palveluksen päättyessä. Toimintamalli on otettu käyttöön koko maassa. Toiminnassa hyödynnetään kutsuntojen tarjoamaa viimeistä mahdollisuutta tavoittaa miesten koko ikäluokka. Aikalisä yhteyshenkilöiden yhteystietoa löytyy www.aikalisatoiminta.fi verkkosivulta.

Neljä viidesosa vastaajista ilmoitti, että etsivä nuorisotyö osallistuu Aikalisä - toimintaan (Kuva 30) ja lähes 70 prosentti vastaajista ilmoitti, että työntekijät ovat osallistuneet Aikalisä-koulutukseen (Kuva 31). Vastaajat näkevät Aikalisä-toiminnan hyödyllisenä. Suurin osaa vastaajista (60 %) on tyytyväinen nykyiseen toimintatapaan ja avoimista kysymyksistä tulee esille, että etsivä nuorisotyö hyödyntää toimintaa. Kuitenkin osaa vastaajista toivoo lisää tietoa ja koulutuksia sekä tiiviimpää yhteistyötä.

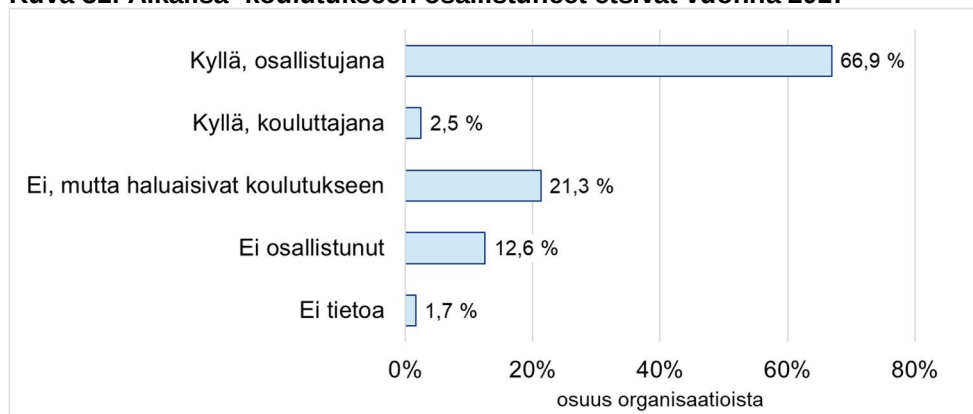
Kuva 30: Etsivien osallistuminen Aikalisä-toimintaan vuonna 2017

N=239

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

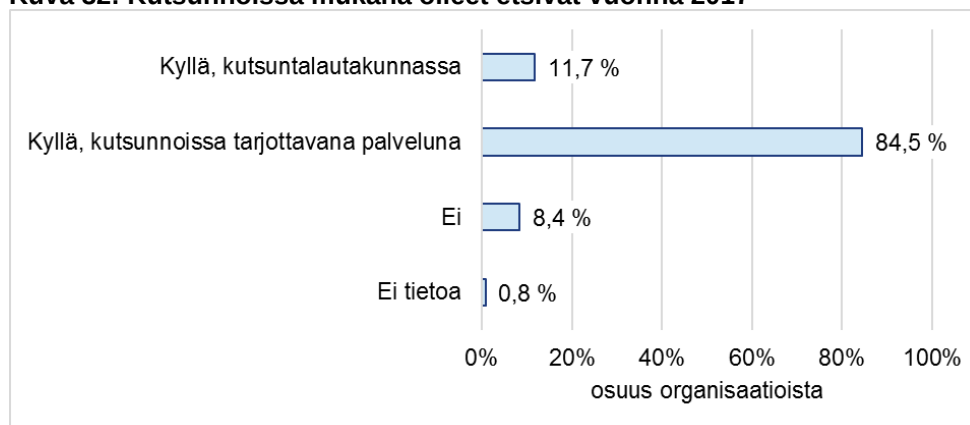
Kuva 31: Aikalisä -koulutukseen osallistuneet etsivät vuonna 2017

N=239

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Kuva 32: Kutsunnoissa mukana olleet etsivät vuonna 2017

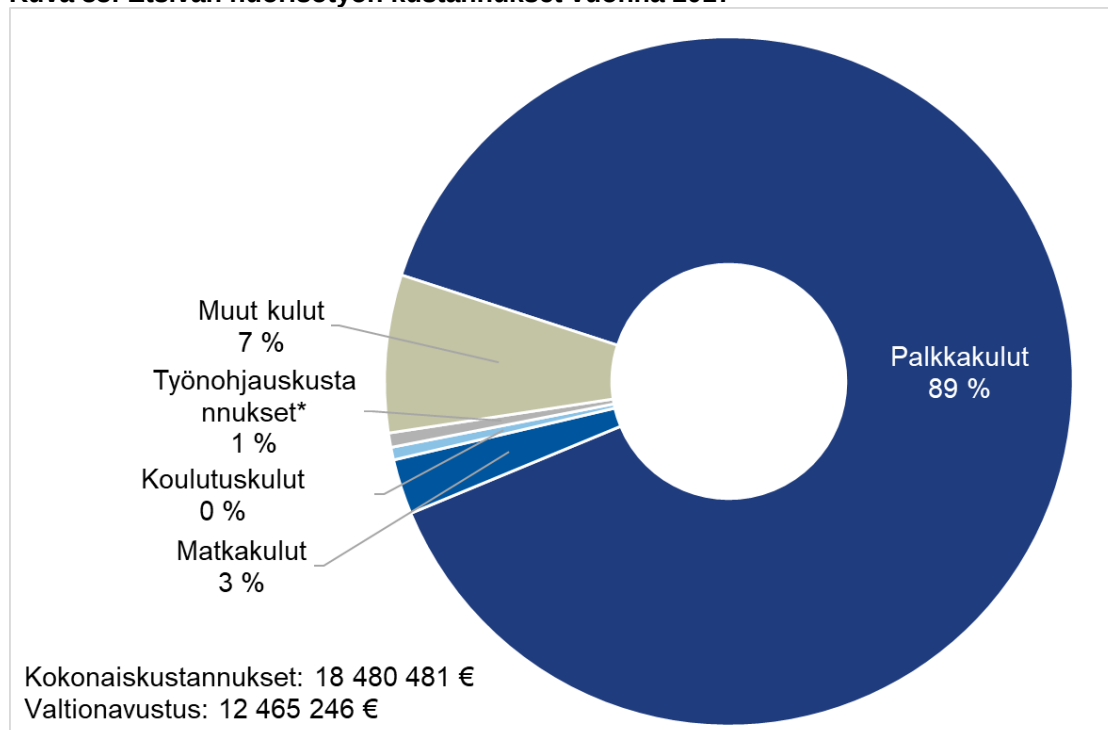
N=239

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Etsivän nuorisotyön kustannukset ja valtionavustukset

Vuonna 2017 etsivän nuorisotyön organisaatiot ilmoittivat kustannuksiksi yhteensä 18,5 miljoonaa euroa.³ Kustannuslaskelmien mukaan palkkakulut muodostavat suurimman yksittäisen menoerän (89 %). Muutamilla etsivän nuorisotyön organisaatioilla on vaikeuksia raportoida kustannuksia, muun muassa siksi, että esim. tuloslaskelma ei ollut vielä valmis kyselyn vastaamisajankohtana helmikuussa tai laskelmia ei ole tehty kalenterivuoden mukaan. Etsivää nuorisotyötä rahoitetaan suurimmaksi osaksi valtionavustuksella.⁴

Kuva 33: Etsivän nuorisotyön kustannukset vuonna 2017

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

³ korjattu 26.9.2018

⁴ Valtionavustuksen määrä voi poiketa muissa lähteissä ilmoitetusta luvusta (esim. OKM:n sivusto), koska jotkut organisaatiot siirtävät avustuksia seuraavan vuoden budjettiin.

Taulukko 7: Etsivän nuorisotyön kustannukset ja valtionavustus vuonna 2017

AVI / maakunta	Kustannukset						Valtionavustus	Organisaatiot
	Palkkakulut	Matkakulut	Koulutuskulut	Työnohjauskustannukset	Muut kulut	Yhteensä		
	euroa							määrä
Etelä-Suomi	5 149 434	121 853	32 690	40 612	329 744	5 674 333	3 654 757	60
Etelä-Karjala	417 890	16 796	2 016	3 020	17 263	456 985	340 500	9
Kanta-Häme	450 068	5 397	2 079	4 925	22 113	484 582	349 784	10
Kymenlaakso	337 974	11 644	962	2 005	54 987	407 572	267 570	3
Päijät-Häme	611 207	18 410	4 287	1 788	28 949	664 639	460 500	9
Uusimaa	3 332 295	69 607	23 346	28 874	206 432	3 660 554	2 236 403	29
Itä-Suomi	2 207 001	62 484	12 995	18 714	203 190	2 504 383	1 709 239	40
Etelä-Savo	646 774	17 319	3 319	3 548	65 172	736 131	505 338	14
Pohjois-Karjala	579 743	8 953	4 777	495	46 785	640 753	399 885	9
Pohjois-Savo	980 484	36 212	4 899	14 671	91 233	1 127 499	804 016	17
Lappi	979 294	26 107	4 991	5 860	112 134	1 128 386	806 800	19
Lappi	979 294	26 107	4 991	5 860	112 134	1 128 386	806 800	19
Lounais-Suomi	1 946 184	58 489	18 979	18 134	168 632	2 210 418	1 498 900	34
Satakunta	686 767	23 844	3 908	8 540	32 805	755 864	525 400	13
Varsinais-Suomi	1 259 417	34 645	15 071	9 594	135 827	1 454 555	973 500	21
Länsi- ja Sisä-Suomi	4 344 990	156 057	29 976	32 363	434 311	4 997 697	3 526 250	62
Etelä-Pohjanmaa	841 077	35 752	7 758	9 692	55 162	949 441	674 000	9
Keski-Pohjanmaa	356 148	18 316	527	1 920	17 564	394 476	282 500	5
Keski-Suomi	1 193 547	49 948	8 696	10 061	77 631	1 339 883	995 250	19
Pirkanmaa	1 505 054	34 896	9 502	8 440	196 081	1 753 973	1 197 000	22
Pohjanmaa	449 164	17 144	3 493	2 250	87 873	559 924	377 500	7
Pohjois-Suomi	1 774 282	54 364	9 626	8 249	118 742	1 965 263	1 269 300	24
Kainuu	424 404	10 724	3 190	1 860	27 082	467 260	333 600	7
Pohjois-Pohjanmaa	1 349 878	43 640	6 436	6 389	91 660	1 498 003	935 700	17
Kaikki yhteensä	16 401 186	479 354	109 257	123 931	1 366 752	18 480 481	12 465 246	239

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

Asiakashallinta- tai tilastointijärjestelmä

Vastaajista 95 prosenttia ilmoitti, että etsivä nuorisotyö käyttää PAR asiakashallinta- tai tilastointijärjestelmänä. PAR-järjestelmä on työkalu etsivän nuorisotyön tilastointiin, asiakasseurantaan ja raportointiin. PAR-järjestelmät on luotu vuonna 2009 opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittamassa hankkeessa ja järjestelmä on käyttäjälle maksuton. Nykyisen aluehallintovirastojen ylläpitämällä PAR-järjestelmän avulla organisaatiot lähettävät osan vastauksista vuosittaiseen valtakunnalliseen etsivän nuorisotyön kyselyyn automaattisesti, mikä helpottaa vastaamista ja vähentää siihen käytettävää aikaa. Yksittäisissä kommentteissa tulee esille, että PAR-järjestelmän käyttäminen tuntuu joskus hankalalta ja aikaa vievältä. Toisaalta myös viime vuosien kehittämistyötä kiitettiin.

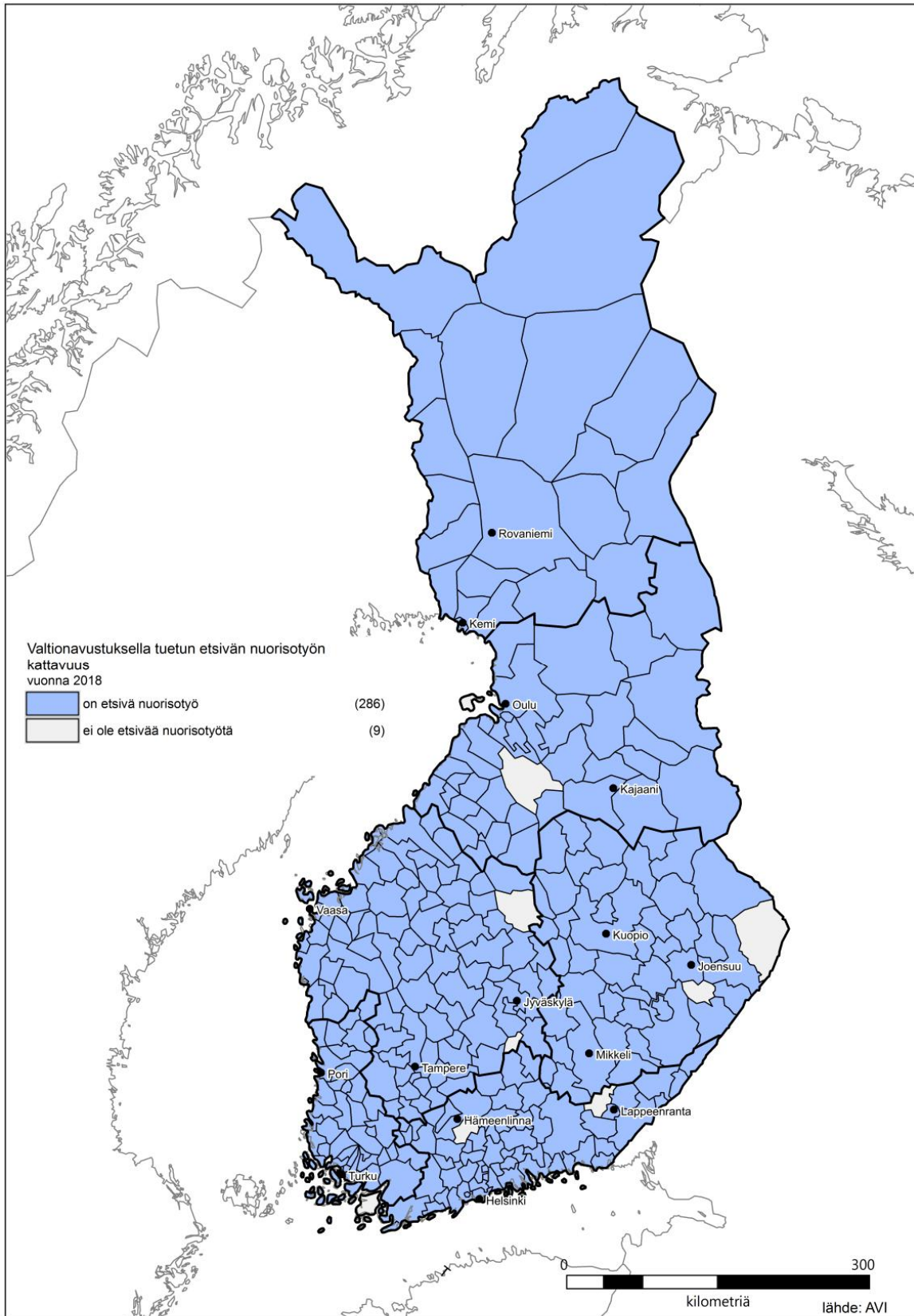
Taulukko 8: Onko organisaatiossanne käytössä jokin asiakashallinta- tai tilastointijärjestelmä?

Vastaus	2014		2015		2016		2017	
	Määrä	Osuus	Määrä	Osuus	Määrä	Osuus	Määrä	Osuus
Kyllä, PARent	199	89,6 %	215	92,7 %	220	93,2 %	227	95,0 %
Kyllä, paikallinen ohjelma, joka on linkitetty PARent:iin	3	1,4 %	4	1,7 %	2	0,8 %	6	2,5 %
Kyllä, joku muu ohjelma	10	4,5 %	6	2,6 %	5	2,1 %	4	1,7 %
Ei, mutta suunnitteilla	7	3,2 %	4	1,7 %	2	0,8 %	-	-
Ei käytössä	3	1,4 %	2	0,9 %	-	-	1	0,4 %
Ei tietoa	-	-	1	0,4 %	7	3,0 %	1	0,4 %
Yhteensä	222	100 %	232	100 %	236	100 %	239	100 %

Lähde: OKM/AVI (Valtakunnallisen etsivän nuorisotyön kysely)

6. Valtionavustuksella tuetun etsivän nuorisotyön kattavuus 2018

Kuva 34: Valtionavustuksella tuetun etsivän nuorisotyön kattavuus 2018

Lähde: Aluehallintovirastot (AVI)

Liite: Nuorisolaki (1285/2016); 3 luku; Kuntien nuorisotyö ja -politiikka sekä monialainen yhteistyö, §§ 10–12

10 § Etsivä nuorisotyö

Etsivän nuorisotyön tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa häntä sellaisten palvelujen ja muun tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan, itsenäistymistään, osallisuuttaan yhteiskuntaan ja muuta elämänhallintaansa sekä pääsyään koulutukseen ja työmarkkinoille. Etsivä nuorisotyö perustuu nuoren vapaaehtoisuuteen ja nuoren kanssa tehtävään yhteistyöhön.

Kun kunta järjestää etsivää nuorisotyötä, sen tulee nimetä etsivän nuorisotyön toimeenpanosta vastaava kunnan viranhaltija tai kuntaan työsopimussuhteessa oleva henkilö. Etsivällä nuorisotyöntekijällä on oltava riittävä koulutus ja kokemus nuorten kanssa tehtävästä työstä. Etsivää nuorisotyötä voivat järjestää kunta tai useat kunnat yhdessä. Kunta voi järjestää etsivää nuorisotyötä hankkimalla palveluja myös nuorten palveluja tuottavalta yhteisöltä, jolloin kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään tämän lain mukaisesti.

Etsivä nuorisotyö aloitetaan ensisijaisesti perustuen nuoren itsensä antamiin tietoihin ja hänen omaan arvioonsa tuen tarpeesta. Etsivä nuorisotyö voidaan aloittaa myös muiden viranomaisten luovuttamien tietojen perusteella.

11 § Tietojen luovuttaminen etsivälle nuorisotyölle

Tietojen luovuttamisen edellytyksenä etsivää nuorisotyötä varten on nuoren suostumus, jollei tässä laissa tai muualla toisin säädetä. Nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, luovutettava nuoren kotikunnalle etsivää nuorisotyötä varten seuraavasti:

- 1) opetuksen järjestäjän on luovutettava tiedot perusopetuksen päättäneestä nuoresta, joka ei ole sijoittunut perusopetuksen jälkeisiin opintoihin;
- 2) koulutuksen järjestäjän on luovutettava tiedot nuoresta, joka keskeyttää opinnot ammatillisessa koulutuksessa tai lukiokoulutuksessa;
- 3) puolustusvoimien ja siviilipalveluskeskuksen on luovutettava tiedot nuoresta, joka vapautetaan varusmies- tai siviilipalveluksesta palveluskelpoisuuden puuttumisen takia tai joka keskeyttää palveluksen.

Opetuksen tai koulutuksen järjestäjä, puolustusvoimat ja siviilipalveluskeskus voivat jättää tiedot 2 momentissa tarkoitettusta nuoresta luovuttamatta, jos ne arvioivat käytettävissään olevien tietojen perusteella ja nuoren tilanne ja tuen tarve kokonaisuudessaan huomioon otettuna, ettei nuori ole 10 §:ssä tarkoitettujen palvelujen ja muun tuen tarpeessa.

Myös muu kuin edellä tässä pykälässä tarkoitettu viranomainen ja Kansaneläkelaitos voivat salassapitosäännösten estämättä luovuttaa nuoren kotikunnalle etsivää nuorisotyötä varten nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot, jos viranomainen tai Kansaneläkelaitos arvioi tehtävässään saamiensa tietojen perusteella ja nuoren tilanne ja tuen tarve kokonaisuudessaan huomioon otettuna nuoren tarvitsevan viipymättä tukea päästäkseen palvelujen ja muun tuen piiriin.

Jos nuorten kanssa toimivat rekisteröidyt yhdistykset, säätiöt tai muut nuorten harrastustoimintaa tarjoavat yhteisöt arvioivat nuoren olevan etsivän nuorisotyön tarpeessa, voivat ne nuoren tai alaikäisen nuoren huoltajan nimenomaisella suostumuksella ilmoittaa nuoren yksilöinti- ja yhteystiedot etsivälle nuorisotyölle.

Tässä pykälässä tarkoitettujen tietojen luovuttajan on sopivin tavoin etukäteen ilmoitettava nuorelle ja alaikäisen nuoren huoltajalle, että nuorta koskevia tietoja voidaan 2 ja 4 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa luovuttaa etsivää nuorisotyötä varten.

Lastensuojeluilmoituksen ja ennakollisen lastensuojeluilmoituksen tekemisestä säädetään lastensuojelulain (417/2007) 25 ja 25 c §:ssä. Yhteydenotosta sosiaalihuoltoon tuentarpeen arvioimiseksi säädetään sosiaalihuoltolain (1301/2014) 35 §:ssä. Jos näissä säännöksissä tarkoitettu ilmoitusvelvollinen on ottanut yhteyttä sosiaalihuollosta vastaavaan viranomaiseen, ei samojen tietojen perusteella tarvitse tehdä ilmoitusta etsivälle nuorisotyölle.

12 § Nuoren tietojen käsittely etsivässä nuorisotyössä

Etsivää nuorisotyötä varten luovutettavat yksilöinti- ja yhteystiedot voidaan toimittaa sähköisesti. Etsivässä nuorisotyössä voidaan yhdistää tehtävässä saadut tiedot tai muutoin käsitellä niitä tuen tarpeessa olevien nuorten yksilöimiseksi ja etsivän nuorisotyön tehtävien hoitamiseksi. Käsiteltäessä yksittäistä nuorta koskevaa asiaa etsivässä nuorisotyössä kirjataan nuoren yhteys- ja yksilöintitietojen ilmoittaja, päätetyt jatkotoimenpiteet sekä, mitä tietoja nuoresta on annettu ja kenelle niitä on annettu. Henkilötietojen käsittelystä vastaa rekisterinpitäjänä kunta.

Etsivän nuorisotyön tehtävien hoitamisessa saatuja nuorta koskevia tietoja saadaan luovuttaa edelleen toiselle viranomaiselle vain nuoren ja, jos nuori on alaikäinen, myös hänen huoltajansa suostumuksella. Alaikäinen nuori voi kuitenkin kehitystään vastaavasti päättää itseään koskevien tietojen luovuttamisesta. Tiedot on hävitettävä heti, kun ne eivät ole välttämättömiä tehtävän hoitamiseksi.

Etsivän nuorisotyön tehtäviä hoitava ei saa ilman nuoren ja, jos nuori on alaikäinen, myös hänen huoltajansa suostumusta ilmaista sivullisille, mitä hän tämän lain mukaisia tehtäviä hoitaessaan saa tietää nuoren henkilökohtaisista oloista, terveydentilasta, nuoren saamista etuuksista, tukitoimista tai taloudellisesta asemasta.

